

GAIA

Tidsskrift for international solidaritet - nr. 58 december 2007

GAIA 58 december 2007

INDHOLD

Freedom fighters are not terrorists

Sagen mod Fighters+Lovers

4

Den væbnede kamps dilemma

Modfirmaet Fighters+Lovers er forud for sin tid, mener redaktøren af Colombiajournal.org

6

Tid til refleksion i venezuela

Status efter Chávez' første nederlag ved stemmeurnerne

8

Moralsk imperialisme og krigens barske logik

Vi forstår ikke grundlæggende militære og politiske vilkår for befrielsesbevægelser væbnede kamp

12

Klima-kolonialisering

Analyse af den nye "grønne" verdensorden, og den CO2-drevne kolonisering som den medfører.

18

Kolonialiseringen af Grønland

Danmark har glemt sin kolonialistiske fortid og nutid

24

At administrere konflikten

Den arkitektoniske besættelse af Palæstina og krigen mod terror

26

Gaia udgives fire gange årligt af Internationalt Forum (IF). IF er en ungdomsorganisation, der siden 1970 har været aktiv i oplysningsarbejde om fortrinsvis den 3. Verden, indsamlingsarbejde til folkelige organisationer og frihedsbevægelser, protestkampagner mod krænkelse af menneskerettigheder samt udsending af unge til arbejde i folkelige organisationer i den 3. Verden. Geografisk er arbejdet koncentreret om Latinamerika, Mellem-østen, Sydøstasien, EU og Baskerlandet.

Redaktion: Anna Storr-Hansen, Jonas Waaben, Lasse Wamsler, Anne Rehder, Søren Henriksen, Lars Gaardsøe og Tobias Frost.

Artiklernes indhold udtrykker ikke nødvendigvis redaktionens holdning.

Oplag: 1200

Tryk: Eks-Skolens Trykkeri ApS.

ISSN: 0908-2492

Internationalt Forum
Griffenfeldsgade 41
2200 København N
Tlf: 35 37 18 89 (kl. 13-17)

Giro: 412-0361
e-mail: info@internationaltforum.dk
www.internationaltforum.dk

Medlemsskab inkl. Gaia-abonnement: 100 kr.
Særsilt Abonnement: 200 kr pr. år

SOLIDARITET ER IKKE EN FORBRYDELSE

solidaritet er en dyd

Kort før redaktionens afslutning på dette nummer af GAIA faldt der dom i den på mange måder historiske sag mod T-shirt-firmaet Fighters+Lovers. At det blev en klar frifindelse er naturligvis en sejr - ikke bare for de anklagede, men for alle, der har kritiseret krigen mod terror og terrorlovningen. I anledning af dommen overlader GAIA redaktionen denne lederplads til de anklagede, som havde skrevet både en grøn og en rød tale. Vi er glade for, at det blev den grønne tale, som vi præsenterer er:

Dommen er et ydmygende nederlag for justitsminister Lene Espersen, der har gjort sig selv til grin ved at prøve på at få dømt en pølsemand som terrorist, fordi han har hængt et foto af en t-shirt op i sin pølsevogn.

Til gengæld har der ikke været meget at grine af over selve retssagen i Byretten.

T-shirt-sagen er en politisk retssag. Det er en sag om demokrati. Justitsminister Lene Espersen er gået til angreb på grundlæggende politiske friheder i Danmark ved at slæbe os i retten, herunder retten til at vise sin uenighed i regeringens udenrigspolitik. Justitsministeren forsøger at gøre vores støtte til legitime befrielsesbevægelser, til en forbrydelse. Men i et frit samfund diskuterer man uenigheder – man sætter ikke sine politiske modstandere i fængsel.

Grunden til at vi er blevet anklaget er at befrielsesbevægelserne FARC og PFLP gør modstand mod de brutale torturstater Colombia og Israel, som – ligesom Lene Espersen – er allierede

med USA's regering.

Vi har overfor Byretten dokumenteret, at Israels besættelse af Palæstina er ulovlig og at Colombia ikke er en demokratisk retsstat. I begge tilfælde har de undertrykte befolkninger derfor en indlysende ret til at gøre modstand, også væbnet.

De seneste måneder har været en fantastisk tid, hvor vi har oplevet at stå skulder ved skulder med en masse modige og dejlige mennesker, der også har rejst sig for at forsvare retten til solidaritet. Sejren i dag tilhører i høj grad også Foreningen Oprør, Horserød-Stutthof Foreningen, Den Faglige Klub i Træ-Industri-Byg, alle kunstneren bag musikalbummet Cumbia-Clash, og de tusind mennesker, der har vist deres opbakning til vores allesammens politiske frihedsrettigheder ved at købe t-shirts, deltage i debatter, dukke op til fester og mange andre ting. Tillykke med sejren!

FREEDOM FIGHTERS A

Januar 2006

"Look great and stand up for freedom!" Under dette slogan lancerede T-shirt firmaet Fighters+Lovers sin kollektion af T-shirts, der reklamerede for den palæstinensiske organisation PFLP og colombianske FARC. En del af overskuddet fra salget af trøjerne skulle gå til en af de to organisationer. Helt konkret støttede de en radiostation i Colombia og et grafisk værksted i Palæstina.

21. januar 2006

Colombias regering bad Danmark om at tage affære over for Fighters+Lovers. Den colombianske udenrigsminister Carolina Barco mente, at det stred mod 'internationale normer at finansiere terrorister'. Colombias ambassadør i Stockholm, Carlos Holmes, blev bedt om at få den danske regering til at undersøge tøj salget.

25. januar 2006

Både FARC og PFLP optræder på EU's terrorliste, og på den baggrund valgte Venstres Ungdom at anmelde Fighters+Lovers til politiet. Københavns Politi skulle undersøge om Fighters+Lovers overtrådte terrorlovgivningen, og Justitsminister Lene Espersen sagde i Folketingets spørgetid, at undersøgelsen skulle fastslå, om "der er grundlag for at rejse sigtelser i sagen".

20. februar 2006

Politiet sigtede Fighters+Lovers for terrorisme og lukkede firmaets hjemmeside. En blev anholdt i et par timer, og sammen med seks andre sigtet efter paragraf 114A, den såkaldte terrorparagraf.

15. marts 2007

Over et år efter, at de syv personer blev sigtet, besluttede Justitsministeren at rejse tiltale mod syv personer fra Fighters+Lovers. I en pressemeddelelse fra Rigsadvokaten lød det: "Både PFLP og FARC har enten taget ansvaret for eller tilskrives handlinger, der må anses for omfattet af straffelovens paragraf 114 om terrorisme". De sigtede tog dog tiltalen med ophøjet ro: "Vi vil ikke vente på frifindelse ved en retssag for at få salget til at køre videre. Derfor sælger firmaet sine danske rettigheder til Demos. En betingelse for salget er, at selve formålet videreføres og at salg via hjemmesiden snarest genetableres," sagde direktøren i Fighters+Lovers til dagbladet Arbejderen.

4. juli 2007

Fighters+Lovers inviterede Lene Espersen til grillfest. I en pressemeddelelse skrev de: "Lene Espersen har åbenbart mistet dømmekraften. I stedet for at jage terrorist-spøgelser, skulle hun hellere

komme ned på jorden igen... Vi vil terrorisere Lene Espersen med godt humør og fri bar. Hun trænger hårdt til det."

5. juli 2007

Forudforretssagen vandt Fighters+Lovers en lille sejr, da anklagemyndigheden og Fighters+Lovers advokat blev enige om, at EU og USA's terrorlister ikke i sig selv kun bruges som bevis på, at folk er terrorister. Forsvareren sagde til Dagbladet Arbejderen: "Overskuddet fra salg af t-shirtsene skulle gå til veldefinerede formål, som intet har med terrorisme at gøre. Det er vigtigt, at anklageren er enig i, at EU's terrorliste i sig selv ikke er et bevis for, at der er tale om terrororganisationer. Der skal nu føres konkret bevis for hver enkelt organisation."

20. september 2007

Frihedsbevægelser eller terrororganisationer? Det var det spørgsmål Københavns Byret skulle afgøre, da de indledte sagen mod Fighters+Lovers.

4. november 2007

Fighters+Lovers sendte midt under retssagen og Folketingsvalget albummet 'CumbiaClash' på gaden. Musik fra Colombias jungle var blevet smuglet ud af Colombia og mixet af københavnske undergrunds DJ's. Release-festen for 'Cum-

ARE NOT TERRORISTS

biaClash' blev holdt foran Justitsministerens kontor. "Lene Espersen er på valg. Det fejrer vi med ild og junglemusik foran Justitsministeriet" skrev Fighters+Lovers i en pressemeddelelse. Desuden sendte Fighters+Lovers 1. november en række nye produkter på gaden, nemlig en ligh-ter og to pixi-bøger om konflikterne i Palæstina og Colombia.

9-19. november 2007

Under de afsluttende retsmøder kom det frem, at anklagemyndighedens beviser mod Fighters+Lovers, var fremskaffet af det colombianske politi under tortur. Og anklagemyndighedens hovedvidner viste sig, ikke at være uafhængige og upartiske forskere. Det ene vidne, israeleren Reuven Paz, er leder af en privat tænketank, der forsker i islamisk terrorisme. Fra 1971 til 1994 var han ansat i Shabak, en del af den israelske sikkerhedstjeneste. Shabak er af to israelske menneskerettighedsorganisationer blevet beskyldt for brug af tortur imod palæstinensiske fanger. Det andet vidne, amerikaneren Angel Rabasa, viste sig at være ansat i den private tænketank Rand Corporation, der har nære forbindelser til det amerikanske militær. Rabasa har tidligere i en lang år-række været ansat i det amerikanske forsvarsministerium.

Desuden afslørede forsvareren, at

Rabasa løj da han vidnede i byretten. Rabasa nævnte en række mord, som FARC skulle have begået, helt konkret mordet på tre navngivne colombianske politikere. De tre politikere er ganske rigtigt fanger hos FARC, men er stadig i live, hvilket både den colombianske regering og politikernes familier kunne bekræfte. Rabasa mente heller ikke at FARC nogensinde har arbejdet parlamentarisk i Colombia, herunder at FARC ikke var en del af partiet Unión Patriótica i 1980'erne, hvoraf flere tusinde centrale medlemmer blev dræbt. Dette er ellers omtalt i Rabasas egen bog Colombian Labyrinth.

Den faglige klub under fagforbundet Træ-Industri-Byg i Danmark sendte under retssagen penge til FARC i solidaritet med forfulgte fagforeningsfolk i Colombia. "Vi sender det symbolske beløb nu for at spille ind i den retssag, der kører mod Fighters+Lovers. På vores næste generalforsamling vil vi undersøge mulighederne for at starte en større indsamling til FARC", sagde Jens Borking, medlem af bestyrelsen i Den Faglige Klub, til dagbladet Information.

Oprindeligt skulle dommen i retssagen mod Fighters+Lovers være faldet mandag den 19. november. Efter anklagerens og forsvarrets afsluttende retshandlinger blev det oplyst, at dommen først ville blive afsagt den 13. december.

De tre dommere skulle bruge mere tid til at afgøre sagen. Anklageren krævede mindst ni måneders fængsel til tre af de tiltalte, mindst seks måneders fængsel til en fjerde, og 2-3 måneder til de tre sidste. Forsvarerne krævede frifindelse af alle de tiltalte.

13. december 2007

Alle syv tiltalte frifindes i Københavns Byret, og hvis anklagemyndigheden ikke anker sagen, slipper de for fængselsstraf. Med frifindelsen underkender byretten indirekte EU og USA's terrorlister, og frifinder dermed også PFLP og FARC for at bedrive terror. Byretten skrev i sin redegørelse for dommen, at både PFLP og FARC udfører handlinger, som nævnes i straffelovens paragraf 114, men at de for at være skyldige i terror, skulle gøre det med det formål at "skræmme befolkningen eller uretmæssigt tvinge offentlige myndigheder til at foretage bestemte handlinger" eller som et forsøg på at "destabilisere eller ødelægge et lands grundlæggende struktur".

DEN VÆBNEDE K

Modefirmaet Fighters+Lovers er måske
forud for sin tid, mener redaktøren af
Colombiajournal.org

Et dansk modefirma ved navn Fighters+Lovers sælger t-shirts til fordel for to væbnede grupper i Syd: Colombias Revolutionære Væbnede Styrker (FARC) og Folkefronten til Palæstinas Befrielse (PFLP). Ikke nok med, at firmaets produkter er prydet med forkortelserne for disse to væbnede organisationer, så donerer firmaet også fem euro for hver solgt t-shirt til de to grupper. Indtægter fra FARC-t-shirts skulle gå til en af oprørernes radiostationer, mens PFLP-t-shirts er med til at finansiere et plakativærksted i de palæstinensiske områder. Begge grupper er på USA's og EU's terrorlister, og som en følge heraf er både firmaet og dets kunder blevet beskyldt for at støtte terrorgrupper. Men firmaets handlinger rejser mere grundlæggende spørgsmål om, hvem der bestemmer, hvem der er terrorist og om hvilke metoder folk bør anvende i deres kamp for social retfærdighed.

Strategiens legitimitet

Fra 1970erne til slutningen af 1980erne

var væbnet kamp i landene i Syd alment anerkendt som en legitim strategi for at opnå politiske og sociale forandringer. Mange regeringer i Nord tolererede, at deres egne borgere udviste solidaritet med befrielsesbevægelser som Den Palæstinensiske Befrielsesorganisation, Sandinisterne i Nicaragua og El Salvadors befrielsesfront, FMLN. Men med den sovjetiske socialismes sammenbrud og slutningen på den Kolde Krig begyndte den væbnede kamp at miste sin anerkendelse som en legitim strategi. Et nyt globaliseret markedsøkonomisk system voksede frem, på samme tid som USA erklærede det som sit mål at fremme demokrati overalt i verden. Derfor blev det nu hævdet, at den væbnede kamp havde mistet sin legitimitet, fordi borgerne ville kunne bruge valgurnerne som deres redskab til at opnå forandringer.

I markedsøkonomiens interesse

Selvfølgelig var den type demokrati USA satte sig for at fremme en vestlig liberal model, der byggede på fri markedsøkonomi. Det var i virkeligheden en model,

der ikke gav borgerne ret til at stemme på andre end de ledere, der i stedet for at arbejde for deres befolkningers interesser, fremmede de institutioner, der har ansvaret for at administrere den globale markedsøkonomi, nemlig IMF, Verdensbanken og WTO. Konsekvensen var, at de valgte politikere var forpligtet til at administrere deres lands økonomi efter de retningslinjer for frihandel, som de internationale institutioner har fastsat. Det var ikke nogen større overraskelse, at valgdeltagelsen i 1990erne faldt i mange lande, særligt i Latinamerika, i takt med at borgerne fandt ud af, at "demokrati" ikke skabte løsninger på de grundlæggende problemer. For Latinamerikas fattige flertal betød det først og fremmest, at valgte ledere ikke var i stand til at forbedre befolkningens økonomiske situation. Terrorangrebene på USA den 11. september kom samtidigt med, at tiltroen til demokrati og frihandels-doktrinen havde nået et nyt lavpunkt i mange latinamerikanske lande. Men Bush-regeringens nye krig mod terror var med til at sikre, at væbnet kamp ikke igen blev en international

AMPS DILEMMA

toleret strategi, ved at understrege at anti-kapitalistiske grupper, som FARC, var på USA's terrorliste og derfor ikke kunne anses som legitime politiske grupper.

Eksemplet Venezuela

Men hverken USA's krig mod terror eller "demokratiskabende foranstaltninger" har kunnet sikre, at alle latinamerikanske lande lydigt følger Washingtons spilleregler. Et eksempel er Venezuela, hvor et flertal i befolkningen afviste de traditionelle politiske partier og frihandels-modellen, og valgte Hugo Chávez som præsident i 1998. USA har svaret igen ved aktivt at forsøge at isolere og endog vælte Venezuelas demokratisk valgte regering, ved at støtte generalstrejker og et mislykket kup. USA kalder Venezuelas præsident for autoritær og beskylder ham for at regere på udemokratisk vis, på trods af at Chávez har vundet et klart flertal i to præsidentvalg og en folkeafstemning, der alle blev erklæret for frie og retfærdige af internationale valgobservatører. Washington har også beskyldt Chávez for at være en destabiliserende kraft i re-

gionen og er kommet med udokumenterede påstande om, at han støtter "terrorgrupper" såsom FARC. Det står klart, at et demokrati kun er legitimt i Washingtons øjne, når befolkninger vælger ledere, der er nyttige for USA.

Troen på demokratiet

Med Chávez ved magten i Venezuela og Evo Morales i Bolivia vil de næste par år være afgørende for at vise, om landene i Latinamerika og resten af Syd kan opnå ægte politisk og økonomisk selvbestemmelse, og hvorvidt Washington er villig til at acceptere og støtte en sådan udvikling. Hvis ikke, og hvis borgere opfatter USA som ansvarlig for at undergrave og styrte demokratisk valgte regeringer, vil det måske ikke vare længe før de fuldstændig mister tiltroen til den demokratiske proces. Mange latinamerikanske borgere vil da kunne komme til den konklusion, at væbnet kamp er den eneste måde at opnå politisk, social og økonomisk retfærdighed på. I så fald vil der ikke bare komme en ny opblomstring af væbnede grupper, der ønsker social retfærdighed,

men også af voldelige kriminelle bander, der kun er interesserede i deres egen økonomiske gevinst. Vi har allerede set begyndelsen til denne udvikling i den dramatiske stigning af voldsforbrydelser i hele Latinamerika - i takt med at enkeltpersoner og bander, der lever i fattigdom, mister troen på demokratiet. I sidste ende vil resultatet være et stigende antal fejlslagne stater ledsaget af et generelt nedbrud af samfundsstrukturen, som det allerede sker i Haiti og flere afrikanske lande syd for Sahara. Hvis dette sker, vil de væbnede grupper i Syd, der kæmper for social retfærdighed, sandsynligvis se en øget støtte fra indbyggere i Nord.

På den måde er det danske modefirma Fighters+Lovers måske bare en smule forud for sin tid. 🌐

Garry Leech er redaktør for det amerikanske webtidsskrift ColombiaJournal.org. Oversat af Ulrik S Kohl. Artiklen er tidligere bragt på modkraft.dk/kontradoxa

TID TIL REFLEKSION I VENEZUELA

Af Hillary Wainright, valgobservatør og journalist

Valgdagen i Caracas begyndte klokken 3 om morgenen med fyrværkeri og tuden af horn i gaderne, for at fejre dagen, hvor præsident Chávez' forfatningsreform skulle have afgjort sin skæbne. Reformen indeholdte et ambitiøst miks af sociale rettigheder, så som retten til bolig, retten til sikkerhed, uddannelse og en kortere arbejdsuge, ligesom der var forslag om at styrke lokalråd og gøre Venezuela til en formel socialistisk stat. Det indeholdte også forslag, som gav præsidenten rådgivning over en række magtbeføjelser i tilfælde af en undtagelsestilstand og tillod Chavez at stille op igen, når hans anden præsident periode udløber i 2012.

Observation af valget

For mig begyndte valgdagen klokken 7 med at iføre mig den grå jakke og den baseballagtige kasket, som hørte til de

internationale observatører. Vi var en international gruppe på omkring 80 personer; akademikere, journalister og folk fra sociale organisationer, som observerede valgproceduren. Jeg var på et hold, der besøgte 6 valgsteder i den laveremiddelklasse bydel Catia La Mar, og ved valgstedernes lukning observerede vi den manuel optælling af de elektroniske stemmer.

Da vi kom til det første valgsted, stod folk i kø for at se på en liste, hvilket valgbord de skulle hen til. Når de kom hen til valgbordet, fremviste de ID, skrev under og satte deres fingeraftryk ved deres navn. Det var altså et tredobbelt tjek af deres identitet, hvilket er en ret stor kontrast til valgkortssystemet som vi har i Storbritannien, hvor jeg kommer fra. Derefter afgav folk en elektronisk stemme på en maskine bag et forhæng, maski-

nen printede stemmen ud, så personen kunne tjekke om den var korrekt og derefter putte den i stemmeboksen. De printede stemmer fungerede ved optælling som et sikkerhedstjek af det elektroniske system. Sidst men ikke mindst så havde alle dem, der havde afgivet sin stemme uafslettelig blæk på den finger de havde afgivet fingeraftryk med.

Valgresultatet

Da dagen sluttede var jasiernes smil blegnet og resultatet slog dem med forbløffelse. Det var kendt at det ville være tæt løb og exit polls havde indikeret at jasi-siden førte med 6-8 procent. Vi fik at vide, at valgresultatet ville blive offentliggjort sen aften, efter at den delvise manuelle omtælling var færdiggjort for at sikre sikkerheden af det elektroniske system. Ved midnatstid var der stadig intet resul-

tat. Der var rygter, om at oppositionsaktivister stormede det nationale valggråds bygning, da de mente, at forsinkelsen måtte være tegn på, at der skete noget mistænkeligt. I virkeligheden var årsagen den, at mange valgsteder var lukket sent, på grund af et princip om, at de ikke må lukke så længe der er nogle, der står kø for at stemme, og optællingen havde taget længere tid end beregnet.

Stemningen var anspændt, dagen inden valget havde der været voldsomme optøjer og der var en, der var blevet dræbt. Lidt efter klokken 1 om natten, offentliggjorde lederen af det nationale valgråd Tibisay Lucena resultatet. To kvinder omfavnede hinanden foran podiet og forbløffelsen stod tydeligt skrevet i de påhørendes ansigt. Næste morgen bemærkede flere, at hvis resultaterne var gået imod oppositionen, ville der have været voldsomme optøjer natten over i Caracas.

Venstreorienterede kritik

Vi lyttede til Chávezs ydmyg og på samme tid selvsikre tale. "Folket har talt" sagde han og påpegede, hvordan resultatet styrkede og legitimerede Venezuelas demokratiske institutioner. Han accepterede, at forfatningsreformen var blevet stemt ned, men tilføjede, at det *var for nu* og, at han jo før havde formået at lade et nederlag være en forløber for sejr. Herved henviste han til det mislykkede militærkup han ledede i 1992 imod det reaktionære oligarki i en korrupt venezuelansk stat.

Mange af institutionerne fra den gang lever videre. Bureaucrati og korruption er stadig omsiggribende og blokerer ofte Chávezs forsøg på at få olieindtjeningerne ud til dem, der har brug for dem. For Chá-

vez var målet med valget at transformere denne oligarkiske stat og ødelægge dens legitimitet for evigt. Men mens støtten til Chavez stadig er høj, omkring 60 %, så var hans forslag til ændringer i forfatningen meget kontroversielle blandt mange støtter af den bolivarianske proces. Den bolivarianske proces handler om demokratisering, folkemagt og dannelsen af en ny slags socialisme.

En mindre komfortabel side af det venezuelanske demokratis styrke for Chávez, er den livlige debat og kritik, der har været blandt hans egne støtter. En af de mest overbevisende venstreorienterede kritikerer er Edgardo Lander, en respekteret akademiker og socialist, som var forhandler for Venezuela i frihandelsaftalerne ALCA the Free Trade Agreement of the Americas. Lander understregede hans støtte til den bolivarianske proces, mens han kritiserede reformerne for den grad af centraliseret magt som ville blive tillagt præsidenten og det at deltagelse vil blive gjort til en del af staten i stedet for en kilde til autonom magt over staten. Han insisterede også på, at reformen ville involvere en så gennemgribende ændring af forfatningen, at den skulle have været en del af en rigtig forfatningsproces med folkelig deltagelse.

Udsyn fra slummen

Hvad betyder sådanne argumenter og hvad sker der blandt Chavez tilhængere, som kan forklare afvisningen af hans forslag på et tidspunkt, hvor han har så stor støtte?

Det bedste sted at finde svar på dette, er i de fattige kvarterer i Caracas. Det er her, at Chavez for alvor har sin støtte og her de største forandringer er sket. Omkring 7,3 millioner stemte for genvalget

af Chavez i december 2006. Kun 4,38 millioner stemte for hans reformforslag. Men de 4,5 millioner nej-stemmer var kun marginalt flere end dem der stemte på oppositionskandidaten i 2006. Så det var fraværet af omkring 3 millioner Chavez støtter som gjorde forskellen. Hvad ligger der bag dette fravær?

Da jeg ankom til slumkvarteret 23 de Enero, slog en af de ting som var skyld i fraværet mig straks, der var affald over det hele. *"Frustrationen over bureaukratiet, manglen på statslig ansvarstagen overfor vores problemer, må være en af grundene til at så mange Chavister ikke stemte"* Sagde Maryluz Guillen, en kritisk ja-siger, som arbejder på at udvide lokalrådets kapacitet i forhold til at løse disse problemer og presse kommunalrådet til at træde til. Regeringens programmer, som er kendt som missionerne, der blandt andet består af cubansk lægehjælp og sportstræning, har været en rigtig succesfuld løsning, når det kommer til uddannelse, sundhed og mad. Missionerne har i den forbindelse kompenseret for statens manglende kapacitet. Missionerne har fungeret sideløbende med det gamle statsapparat og resultatet er derfor et lidt rigtigt dobbelt system, med begrænset råderum i forhold til sanitet, renovering, affaldshåndtering og byplanlægning.

Forsvar for reformen

Forsvarer af reformen forklarer, at denne frustration over staten, er grunden til, at reformen på den ene side skulle øge Chavez magt og samtidig styrke det folkelige demokrati nedefra. Sådan at man på en og samme tid kunne gennemtvinge forandringer fra neden og fra oven, uden at være så afhængige af det gamle system. Gustavo Borges, en hip hop promoter og

designer som bor i 23 de Enero insisterer på, at *"Reformerne var resultatet af at Chávez lytter til befolkningen"* og argumentere hermed imod dem, som mener, at der til forskel fra processen omkring den oprindelig forfatning, var for lidt folkelig deltagelse. Ifølge Borges skyldes fraværet, at lederne i Chávez parti PSUV forfejlde i at formidle indholdet af reformen og modstå oppositionens terroriserende kampagne i medierne. Oppositionens mediekampagner indeholdte blandt andet reklamer som sagde, at reformen betød, at staten ville ekspropriere små virksomheder og tage børn væk fra deres forældre.

Borges er dog påpasselige med at *"kritisere lederne. Lokalsamfundet må også tage ansvar. Lokalrådene skal kunne mere end blot at styre projekter, de skal også være politiske. De burde have taget mere ansvar for reformforslaget."*

Kidnapning af Chavez (igen)

Hos Edgar Perez, en leder i lokalsamfundet Las Casitas, vægter ideen om det lokale ansvar endnu tungere. Las Casitas er et lokalsamfund med en høj grad af selvstyre. Edgar Perez argumenterer for, at grunden til reformens nederlag mere skyldes, hvordan de blev til end, hvordan de blev formidlet: *"Vi skulle have haft en forfatningsproces, med mulighed for at alle lokalsamfund kunne have givet deres input."*

Perez beskriver Las Casitas kampe, som yderst succesfulde, det er lykkedes at få offentlige midler overført til dem, der har brug for dem. Perez adskiller Chávez fra staten og dens funktionærer og

var meget frustreret over at : *"Præsidenten er meget mindre tilgængelig end før. De [funktionærerne] har kidnappet ham."*

Perez' kommentarer knytter sig til noget som Javier Biardeau, en respekteret kommentator, akademiker og tilhænger af processen, beskrev i web-magasinet Aporrea morgenen efter valget:

"Det største ansvar for nederlaget ligger hos dem, der overbevidste Chavez om, at revolutionen står og falder med hans person." Biardeau fortsætter *"Dette er en fejl. Det er muligt at der ikke ville være nogen revolution uden Chavez, men der vil heller ikke være en kun med Chavez. Det er en nødvendighed at rette op på tendensen til at minimere folkets centrale rolle i vigtige overvejelser og beslutninger. Chavist-apparatet [ledelsen af Chavez parti PSUV] blev besejret. Revolutionen bygges ned fra og op, ellers bliver den slidt ned op fra."*

At afskaffe avantgarden

Jeg hørte første gang om Biardeaus artikel, da den blev nævnt i en diskussion mellem en gruppe unge aktivister. Kommunikationsministeren havde bedt om af dem om at samle feedback fra græsrodsaktivister om valgnederlaget. Mens de talte, blev de ved med at vende tilbage til Biardeaus statement, som om det opsummerede det de ville give af feedback til præsidenten:

"Det er ikke kun en maksimal grad af social lighed, der skal opnås med også politisk lighed. Vi må af med Jacobinerens vision om en revolution, som er styret ovenfra af en avantgarde og enkelte personligheder. Det er tid til refleksion, tid til at gøre op med den højreorienterede

pragmatisme og stalinismen, det er tid til at slutte korruptionen og bureaukratiet, tid til at stoppe kejserpopulismen og tid til at forny den kritiske socialistiske tanke. Det er også tid til at bede om tilgivelse for den magtmisbrug, der er sket, og at vise ydmyghed."

Biardeaus analyse tydeliggjorde et almindeligt tema blandt de græsrodder, der støtter Chavez, som vi blandt andet mødte i kvartererne 23 de Enero og Las Casitas. Ligegyldigt om de stemte ja, undlod at stemme eller i enkelte tilfælde stemte nej, så var det behovet for en forandring i processen tilbage til det folkelige demokrati, der stod i centrum af deres kritik. Tilvæksten i aktiviteter og samarbejdet mellem organisationerne i slumkvartererne, på arbejdspladserne og på landet – sundhedskomiteerne, de jordløse organisationer, kooperativ netværkene og de arbejderstyrede fabrikker – betyder at organiseringen, såvel som det politiske begær er der, det skal blot udvikles og støttes.

Det er uafhængigt af Chávez samtidig med, at det er grundlaget for hans støtte. I slumkvarterene er der en kærlighed til Chavez, men det er ikke underdanig forherligelse. Det er baseret på de åbninger Chavez har skabt, som højnelsen af levestandard og åbningen af muligheder og rum for at skabe sin egen fremtid og for deltagelse. Befolkningen indtager disse rum i en grad som dem omkring Chavez ikke ser ud til at værdsætte.

Demokratiske spændinger

Den venezuelanske proces illustrerer spændingen mellem to forståelser af

demokrati og demokratisk lederskab. På den ene side er der ideen om, at så snart man har opnået et demokratisk mandat, er folkets vilje repræsenteret af vinderen – f.eks. præsidenten eller borgmesteren – og lederskab handler herefter om at gennemføre denne vilje på trods af fjendtlig modstand. På den anden side står ideen om, at folkets mandat må blive udvidet og udviklet aktivt gennem tilskyndelse til lokal selvorganisering – og at en sådan position handler om at opmuntre til selvorganisering og drøftelser, der udvider og skaber grundlaget for demokratisk styring fra neden.

Chavez seneste udtalelser viser tegn på en anerkendelse af værdierne fra den sidste forståelse. Hvilket er et tegn på, at han ønsker at styrke den lokale deltagelse i den bolivarianske proces. I et interview efter valgnederlaget insisterede han på, at målet nu må være at forsætte transformationen af staten, men han anerkendte at det også "er på tide at begynde en sand

overvejelse og selvkritik. Det venezuelanske folk har magten og retten til at bede om en reform af forfatningen før at præsidentperioden slutter, der er stadig fem år endnu."

Her referer han til, at der i forfatningen står, at en underskriftindsamling som er støttet af 15 procent af de registrerede og stemmeberettigede giver dem ret til at præsentere et forslag til en konstitutionel reform. Edgar Perez fra Las Casitas er allerede i gang med at organisere dette sammen med hans netværk. En alliance af græsrods organisationer, som mødtes over kritikken af Chavez reform, kunne meget vel være omdrejningspunktet for et nyt græsrods initiativ.

Vi har set hvordan Chavez som svar på nederlaget erklærede at valget demonstrerede styrken af Venezuelas demokrati. Josh Lerner kommenterede på dette på venezuelanalysis.com: "Måske har han mere ret end han selv ved af. Valget vidste ikke kun, at regeringen respekterer den demokratiske proces, det fik også rørt godt op

i folk på en ny måde. Før overraskede Chavez folk, hvis han var selvtilfreds eller passiv, denne gang har han måske rystet dem ud af ubetinget støtte og forudindtagne holdninger. Mere end nogensinde før satte millioner af Chavez støtter spørgsmålstegn ved og afveg fra deres leders ønsker."

Så mens jeg begyndte mit besøg som en international observatør af demokratiet i valgprocessen og fandt det på mange måder mere demokratisk end der hvor jeg kommer fra, så endte jeg op med at observere det interne demokrati i den chavistiske bevægelse og fandt den meget inspirerende, præget af pluralisme, kritisk debat og deltagelse – som vi kan lære meget af.

Hillary Wainright var valgobservatør ved den netop overståede folkeafstemning i Venezuela og er journalist for Red Pepper. Artiklen har tidligere været bragt på Venezuelanalysis.com. Den er oversat af Anne Rehder.

FAKTABOKS

Den 2. december gik venezuelanerne til valg om de forslag til en reform af forfatningen, som var blevet fremsat af henholdsvis præsident Chavez og det nationale parlament. Det blev et marginalt valgnederlag på 49,3 % mod 50,7 % og mere end tre millioner færre deltagere end til præsidentvalget sidste år. Reformpakken bestod af 69 artikler, i stedet for en afstemning om hver tilføjelse, var afstemningen delt op i to blokke af ændringsforslag. Det overordnede mål var ifølge Chavez at "åbne vejen mod socialisme". Forslagene spændte over en bred vifte

af forslag om, at arbejdsdagen skulle nedsættes fra 44 timer til 36, at den store uformelle sektor skulle have ret til sundhed, at der skulle være styrket lokaldemokrati og at valgaldere skulle nedsættes, over forslag om at præsidentens magt skulle styrkes, og at præsidenten skulle have lov at genopstille.

For en systematisk gennemgang af reformforslaget se www.venezuelanalysis.com/analysis/2889

MORALSK IMPERIALISME OG KRIGENS BARSKE LOGIK

Den amerikanske og europæiske venstrefløj mangler evne til at forstå grundlæggende militære og politiske vilkår for befrielsesbevægelser væbnede kamp. Ifølge Goff skyldes det moralsk imperialism, når venstrefløjen vil gøre Mexicos EZLN til et eksempel på en god guerilla, mens Colombias FARC gøres til en ond guerilla.

Af Stan Goff

Acteal, Mexico 1997:

Det begyndte i en kirke. Den anspændte stilhed i det besatte område blev brudt af lyden af skud fra automatvåben. Nogle mistede livet, mens andres liv for altid blev forandret på grund af det pludselige tab af venner, slægtninge, forældre eller børn. Livet blev reduceret til "her og nu", og nødvendigheden af at flygte. Sorgen måtte vente, indtil overlevelsen var sikret.

De løb ned af grusvejene, mellem husene af ler, mens den tørre metalsmag af rædsel bredte sig i deres munde. En efter en styrtede de omkuld på grund af følgerne af højhastighedsammunition; chokvirkningen, når skud trængte ind i kroppen, smadrede knogler og opsprængte organer – hver enkeltes eget personlige ragnarok.

Oprøret i Chiapas gik ind i en ny fase i Acteal den 22. december 1997. Siden den oprindelige befolkning i Chiapas begyndte deres opstand i 1994, var omkring 500 oprørere, sympatisører og mistænkte sympatisører blevet myrdet. Men massakren i Acteal var en voldsom eskalation. Udlændinge var først blevet udvist for at rense området for vidner.

Oprørernes omhyggelige planlægning, deres imponerende succesfulde aktioner mod de overraskede regerings tropper og deres karismatiske talsperson Subcomandante Marcos, havde sikret en særlig mystik omkring oprøret. Chiapas var blevet en populær sag i venst-

reliberale kredse i USA og resten af verden. Konfliktens karakter af David mod Goliath var en af grundene til oprørets tiltrækningskraft. Men en anden grund var, at oprørerne havde formået at opretholde en høj moralsk standard og afstod fra den slags aktiviteter, der ellers hører til krigens mere brutale og modbydelige kendetegn. De havde kun dræbt få, og dermed undgik de den slags militære og politiske krydsilds-situationer, hvor alle bliver transformeret til en kombatanter. Indtil Acteal.

De sidste hundrede år har været fyldt med eksempler – som det fra Chiapas – på ægteskabet mellem vold og kapital. Massakren på de 45 Tzotzil-indianere i Acteal var en bevidst optrapning af konflikten, som var designet for at den politiske elite, der beordrede angrebet, kunne opnå sit mål. Den mexicanske regering var i 1996 gået ind på ikke at sende militæret til Acteal-området. Det var det rene bedrag. Regeringen så gennem fingre med de dødspatrujer, der kunne gøre arbejdet langt mere effektivt ved at sprede terror. Terroren var sponsoreret af den økonomiske elite, der ville frigøre den kapital, der var knyttet til kaffeproduktionen på den jord, som de besværlige indianere boede på. Historien burde have lært os – og zapatisterne – at troen på, at det er muligt at reformere eller standse de usynlige bagmand bag spekulationen i jord, blot er en from fantasi. Enten ville bagmændene knuse de indianske op-

rørere, eller også ville oprørerne knuse dem.

Massakren i Acteal var et logisk skridt for den herskende klasse i Mexico. Logikken var så ren og kold som en skalpel. Derfor havde zapatisterne heller ikke længere råd til at være forsigtige og tilbageholdende, bortset fra hvis det var udfra en logik, som var ligeså kold og beregnende, som deres fjenders. Kampen var gået ind i en ny fase. De ville blive nødt til at føre krig, rigtig krig, ellers ville de systematisk blive ødelagt.

Tøven under disse omstændigheder ville være fatal. Oprørerne var nødt til at kæmpe. For at kunne kæmpe havde de brug for våben – mange våben, ammunition og kommunikationsudstyr. Der er kun én måde at skaffe sig dette udstyr på for en isoleret gruppe uden militær støtte udefra. De ville blive nødt til at udføre hyppige, dristige og dødelige angreb på små politi- og militærstyrker for at erobre deres våben og udstyr.

De ville blive nødt til at dræbe mennesker med familier, forældre, bedsteforældre og børn. Krigens nøgne sandhed er, at fjenden aldrig er et umenneskeligt monster. Militærfolk har ofte prøvet at reducere deres fjender til ikke-mennesker for at retfærdiggøre sig selv. Men kendsgerningerne er, at fjenden også er én, der drømmer og elsker, én der bare havde brug for et job, én som bare venter på en pause for at tisse eller spise sin mad – et menneske, ligesom os.

"KRIGENS NØGNE SANDHED ER, AT FJENDEN ALDRIG ER ET UMENNESKELIGT MONSTER."

For at kunne udføre offensive operationer er det nødvendigt at have en central koordinering, og at uddanne en generalstab til at lede operationer og til at træffe beslutninger om placeringen af nye tropper og udstyr. Oprørerne ville få brug for at udvikle sig til at blive endnu mere disciplinerede, hemmelighedsfulde, handlekraftige og på vagt. De eneste principper, de ville kunne lægge til grund for alle situationer, ville være krigens principper. De ville ikke længere ligne pletfrie helte, men i stedet begynde at få soldaternes rå overflade.

De ville møde spioner og kollaboratører, som de måtte håndtere med hård hånd. Hvis de undlod at gøre det, ville det føre til sikkerhedsbrister og tabet af værdifulde kampfæller. Der ville blive begået fejl. Hvis og når sejren nærmede sig, ville der blandt de erfarne oprørere være nogen, der havde gået for vidt. Alle soldater er de samme fejlbare mennesker som vi selv. Krig, selv den mest nødvendige og retfærdige krig, forhæder mennesker. Krig har sin egen indre logik, en logik, som er isnende ond og umulig at forfine.

Disse oprørere ville ikke have en nation, de kunne vende sig imod for at få hjælp. Lande som Sovjetunionen og Cuba, som støttede de nationale befrielsesbevægelser i Afrika, eksisterer ikke mere eller har ikke den samme styrke. Oprørerne i Chiapas ville være uendeligt afhængige af omverdenens solidaritet med deres politiske kamp. Mere end nogensinde ville de have brug for vores forståelse for nødvendigheden af det, de nu måtte gøre. De ville have brug for international anerkendelse og urokkelig støtte til retfærdigheden i deres kamp. En solidaritet, som kunne forblive uanfægtet af brutalitet i den kamp, som de var blevet tvunget til at føre, for at sikre retfærdighed.

Men de blev kvalt. Hverken zapatisterne selv eller deres internationale støtter havde viljen til det, der var nødvendigt.

Massakren i Acteal blev fremstillet som meningsløs, men min pointe er, at når militære aktioner er succesfulde, er

de alt andet end meningsløse. Der var et formål med massakren. Målet var at fremskynde affolkningen af nøgleområder i konfliktzonen – og det virkede. Nu er de sidste, ineffektive rester af zapatisternes militære styrker fortrængt til Lacondonjunglen. De er afskåret fra forbindelse med omverdenen, de er omringet og effektivt neutraliserede. Det kan ikke romantiseres væk. Det er de nøgne fakta.

Det er vigtigt at pointere, at militær succes ikke kan måles linært. Det er ikke en fodboldkamp. Militær succes måles på baggrund af de politiske målsætninger, og zapatisterne har altid været en reformistisk bevægelse. De har aldrig søgt den militære sejr eller overtagelsen af statsmagten. Det er forklaringen på, at zapatisterne også er populære selv på smarte caféer i de vestlige storbyer, hvor klassekamp ellers er bandlyst. Det er også forklaringen på den trinvis ødelæggelse af den zapatistiske guerillabevægelse.

Det er i denne forbindelse interessant at læse publikationen *Insurrection: An Analysis of the Chiapas Uprising*, som er udgivet af USA's hærs generalstab og skrevet af major Grady G. Reese. Det er en meget veldokumenteret redegørelse for oprøret, om end der mangler en beskrivelse af forbindelsen mellem jordejere, politiske strukturer, paramilitære grupper og det mexicanske militær. Det amerikanske militær hader at tale om politiske ting, men vi hader jo også alle at snakke om vores svagheder.

Her er et uddrag af konklusionen: Den Zapatistiske Hær for National Befrielse (EZLN) begrænsede sit mål til forbedringen af forholdene for indianerne. Ønsket var, at det indianske lokalsamfund kunne få en større andel af de nationale rigdomme. De ville ikke nødvendigvis vælte centralregeringen, men det var en tilsigtet strategi at tvinge regeringen til forhandlinger. Deres militære operationer understøttede det strategiske mål, indtil de begik den fejl at forsøge at indtage Rancho Nuevo. EZLN's ledelse plan-

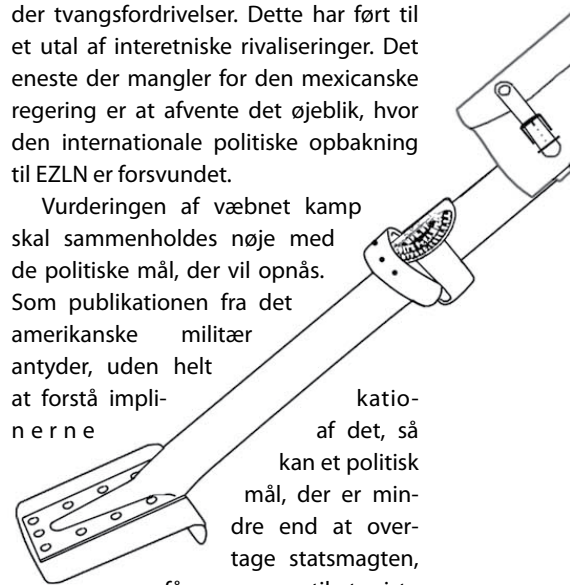
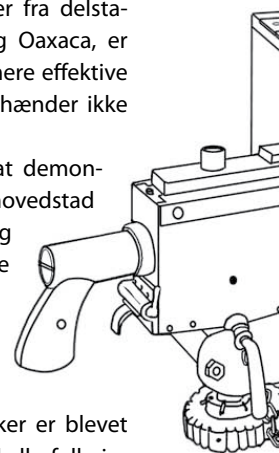
lagde kampagnen nøje. Den største strategiske fejl var at undervurdere regeringens forhandlingsvilje. Da regeringen erklærede en ensidig våbenhvile, mistede EZLN det strategiske initiativ.

I ti år har skiftende mexicanske regeringer leget diplomatisk og militær kispus med zapatisterne. Gentagende gange er der blevet givet politiske indrømmelser, som så igen er blevet trukket tilbage. Med hver high-publicity tilbage-trækning af militære styrker fra delstaterne Chiapas, Guerrero og Oaxaca, er hullerne blevet udfyldt af mere effektive paramilitære grupper, hvis hænder ikke er bundet af loven.

Zapatisterne får lov til at demonstrere i tusindvis i Mexicos hovedstad uden at blive chikaneret, og hovedstadens indbyggere hilser dem velkommen som folkehelte. Men i Chiapas er de langsomt blevet jaget op i bjergene og omringet. Zapatisternes militære styrker er blevet afskåret fra deres støtter i lokalbefolkningen, der til gengæld er underkastet et intenst militært og økonomisk pres, herunder tvangsfordrivelse. Dette har ført til et utal af interetniske rivaliseringer. Det eneste der mangler for den mexicanske regering er at afvente det øjeblik, hvor den internationale politiske opbakning til EZLN er forsvundet.

Vurderingen af væbnet kamp skal sammenholdes nøje med de politiske mål, der vil opnås. Som publikationen fra det amerikanske militær antyder, uden helt at forstå implikationerne af det, så kan et politisk mål, der er mindre end at overtage statsmagten, få oprørere til at miste det mest afgørende element i krigsførelse, nemlig initiativet.

Blandt folk med de rigtige meninger på caféer og universiteter rundt omkring i Amerika og Europa er der en naiv og

farlig tro på, at "retfærdigheden" vil vinde i sidste ende. De forstår ikke konteksten for den ikke-voldelige kamp mod britisk kolonialisme i Indien, der ikke kunne have fundet sted uden en velbevæbnet socialistisk Øst-blok i ryggen. Denne historieløse tiltro til ikke-voldelig modstandskamp, har kombineret med moralsk imperialism fået folk på venstrefløjten til at tage afstand fra aggressiv væbnet modstandskamp.

Støtten til zapatisterne har været så

"HVERKEN ZAPATISTERNE SELV ELLER DERES INTERNATIONALE STØTTER HAVDE VILJEN TIL DET, DER VAR NØDVENDIGT."

Den centrale fejl, der er ved at forårsage zapatisternes politiske nederlag, er deres afvisning af at udføre offensive operationer. De har afvist at forhøje deres politiske målsætning fra reform til revolution, med alt hvad det indebærer for valget af militære angrebsmål.

Hverken PR-

vær-
dien
eller
de

moralske styrkepositioner, de dermed har vundet, kan ændre på nederlaget.

Man kan ikke forsvare sig mod en angribende hær fra en moralsk styrkeposition. Der er brug for virkelige styrkepositioner, som

fx at dominere nøglepositioner i terrænet, kontrollere forsynings-

linjer, og råde over effektive automatvåben og den rette kamptaktik. Den mexicanske regering har stort set sejret, og zapatisternes støt-

ter i den rige verden kan ikke gøre meget ved det andet end at begræde eller benægte

det.

Når en konflikt, uanset dens politiske og sociale indhold, eskalerer til krig – gennemtvinger krigen en enkel logik. Alle mål er underordnet valget mellem at knuse fjendens kapacitet og vilje til at

slås - eller at gå til grunde som en modstandsdygtig militær styrke. Militære operationer er skabt af og underlagt politiske mål, men

krigsførelse er i sig selv fysisk og brutal. Fysiske lovmæssigheder bliver med hensynsløshed anvendt for at forårsage ødelæggelse. Når en befolkning eller en folkelig bevægelse er målet for en sådan ødelæggelse, er den tvunget til at anvende den samme kolde pragmatisme til sit forsvar for ikke at drukne i sit eget blod.

Jeg så en gang et lille skilt på skrivebordet hos en sydkoreansk generel, hvor der stod "Gud begunstiger de stærke". De, der er stærke, kan være tålmodige. Men styrke i krig er ikke udelukkende bestemt af størrelse eller teknologi. De store guerrillaledere har vist, at initiativ er nøglen. Når du har initiativet er du foran, og når du mister initiativet, er du bagude.

Krigsførelse er en midlertidig proces. Tiden og hastigheden har stor betydning. Det har stor betydning at bryde fjendens beslutningskredsløb og erobre initiativet. Det er afgørende at være offensiv. Der er ingen retfærdig rettergang. Der er ingen time-outs. Og der er ingen fuldkommenhed.

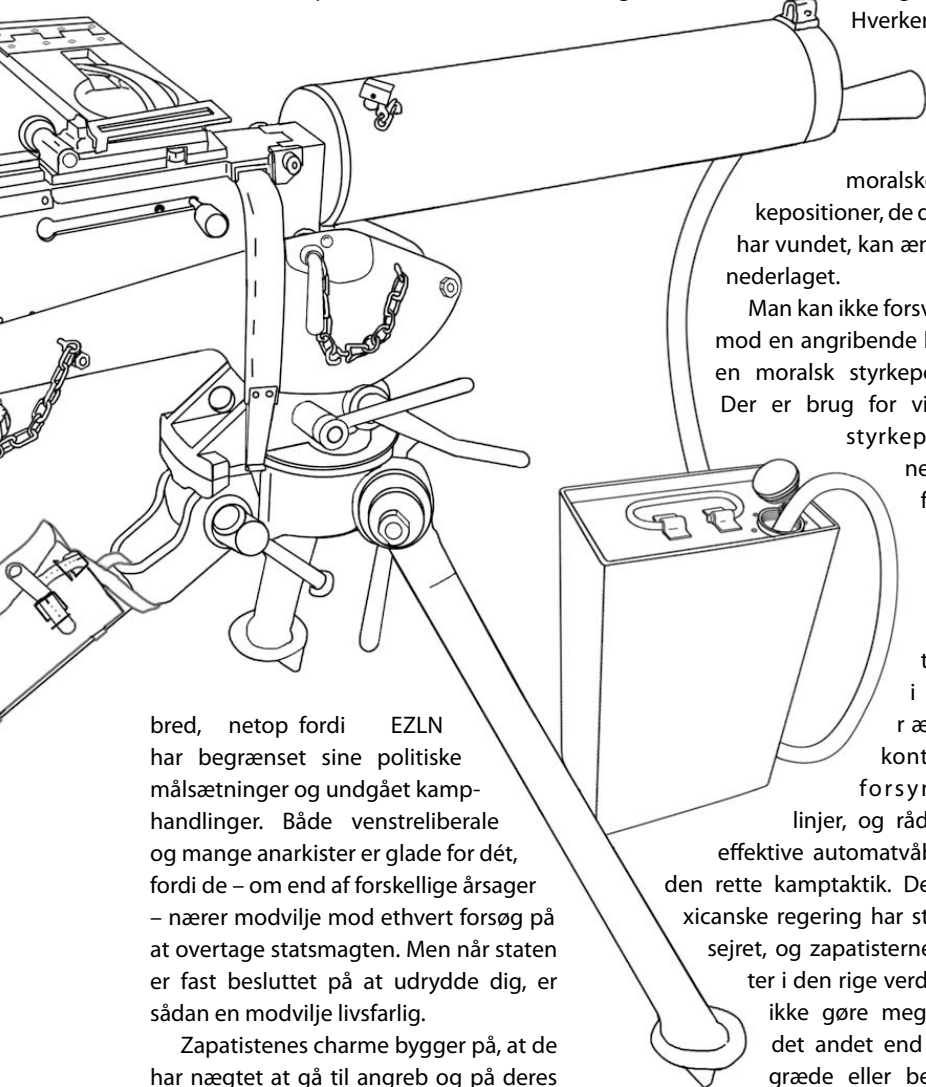
Væbnede styrker, såvel undertrykkende som befrielsestyrker, er organisationer, der når de er begyndt på aktive kamp-handlinger, er nødt til at administrere sig selv, forsyne sig selv, træne sig selv, og beskytte sig selv med alle nødvendige midler – midt i en kaotisk konflikt. De anvender, hvad der er umiddelbart tilgængeligt. Her er der en grundlæggende forskel på en regulær regeringshær og en guerrillabevægelse.

Guerrillaen kan ikke gå til staten for at få forsyninger. Guerrillaen har intet anerkendt retsvæsen eller en velfinansieret presse, som den kan legitimere sig gennem overfor velbjergede udlændinge. Og en guerrillabevægelse kan ikke standse, når den først er sat i gang.

Efter massakren i Acteal førte guerrillaens manglende evne til militær optrapning og udbygning af kontrol til et fuldstændigt tab af initiativ i kampzonen.

bred, netop fordi EZLN har begrænset sine politiske målsætninger og undgået kamp-handlinger. Både venstreliberale og mange anarkister er glade for dét, fordi de – om end af forskellige årsager – nærer modvilje mod ethvert forsøg på at overtage statsmagten. Men når staten er fast besluttet på at udrydde dig, er sådan en modvilje livsfarlig.

Zapatistenes charme bygger på, at de har nægtet at gå til angreb og på deres skruppelløse afvisning af enhver form for marxistisk sprogbrug. De er blevet den gode guerilla, som står i modsætning til den colombianske guerrillabevægelse Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia (FARC). FARC ses nu som den onde guerilla af kystbanesocialisterne.

Zapatisterne er ikke længere en modstandsdygtig militær styrke. Deres "væbnede kamp" er nu udelukkende symbolsk. Lad mig sammenligne med FARC:

Ligesom zapatisterne udsprang FARC af kampen om jorden. Efter Anden Verdenskrig støttede en del af Colombias Liberale Parti bøndernes organisering af selvforsvarsgrupper, som kunne gøre krav på omfordeling af jorden og delvist selvstyre. De colombianske oprørere brugte en strategi som er uhyre lig med EZLN; væbnet modstandskamp kombineret med forsøg på at opnå indenlandsk og udenlandsk solidaritet. Kri-gen blev meget brutal på begge sider, og den colombianske regering tilbød i 1952 en fredsforhandling. Tilbuddet blev modtaget af det Liberale Parti og tilknyttede væbnede grupper.

Men en lille gruppe af bønder, anført af kommunisten Pedro Antonio Marín, nægtede at nedlægge våbene. Marín havde intet af Subcomandante Marcos cafécharme, men han havde stor forståelse for militære anliggender.

Marín var overbevist om regeringens og de liberales dobbeltspil, og han fortsatte med at organisere selvforsvarsgrupper blandt bønderne. Disse militser blev så effektive, at regeringen begyndte at omtale til disse bondesamfund som "uafhængige kommunistiske republikker". I 1964 udførte regeringen, med tilskyndelse fra USA, et pludseligt overraskelsesangreb på bøndernes selvforsvarsgruppe i Marquetalia.

Marín, der på daværende tidspunkt havde skiftet navn til Manuel Marulanda Vélez, anførte 48 guerillasoldater i et vellykket forsvar mod det massive militærangreb.

Guerillagruppen tog efterfølgende navnet Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia: FARC (Colombias Revolutionære Væbnede Styrker). Marulanda var kendt for at vægte guerillasoldaternes skydefærdigheder højt, og var selv lidt af en legende på grund af sine evner med en riffel. Han fik øgenavnet "Tiro Fijo" eller "Træfsikker".

FARC indså, at den væbnede kamp

"HISTORIELØS TILTRO TIL IKKE-VOLDELIG MODSTANDSKAMP, HAR KOMBINERET MED MORALSK IMPERIALISME FÅET FOLK PÅ VENSTREFLØJEN TIL AT TAGE AFSTAND FRA AGGRESSIV VÆBNET MODSTANDSKAMP."

var uigenkaldeligt brudt ud, og at der ikke ville blive vist nogen bamhjertighed. Kampen ville ende med overtagelse af statsmagten eller nederlag. De iværksatte vove-modige angreb, og forfinede deres troppers evne til hurtigt at samles og sprede sig igen. Samles til hurtige angreb og derefter trække sig tilbage i små grupper. De udførte den ene vellykkede nålestiksaktion efter den anden, mens de erobrede materiel og rekrutterede nye guerillaer undervejs.

Jeg er blevet spurgt, om jeg virkelig tror, at FARC er ved at vinde. Det gør jeg. Fra de 48 guerillasoldater er de nu vokset til en stærk politisk og militært organisation på omkring 20.000 guerillasoldater, med syv regionale fronter og mere end 60 selvstændige og manøvredygtige militære enheder. I de seneste to år har de nedkæmpet store dele af de paramilitæres styrker, og ødelagt omkring 10 procent af deres tropper (sandsynligvis flere). De har overlevet og modstået en af de mest vel-finansierede militære offensiver på den vestlige halvkugle. De har også modstået tabet af den selvstyrende demilitariserede zone, som den tidligere colombianske regering skrottede, da højrefløjen og den amerikanske ambassade tvang den til at afbryde fredsforhandlingerne med FARC i 2002.

Hvis den fascistoide regering i Colombia ikke fik hjælp fra USA, ville FARC kunne overtage statsmagten på under 5 år. De paramilitære kan ikke hamle op med FARC på slagmarken, og de har heller ikke nogen støtte fra landbefolk-

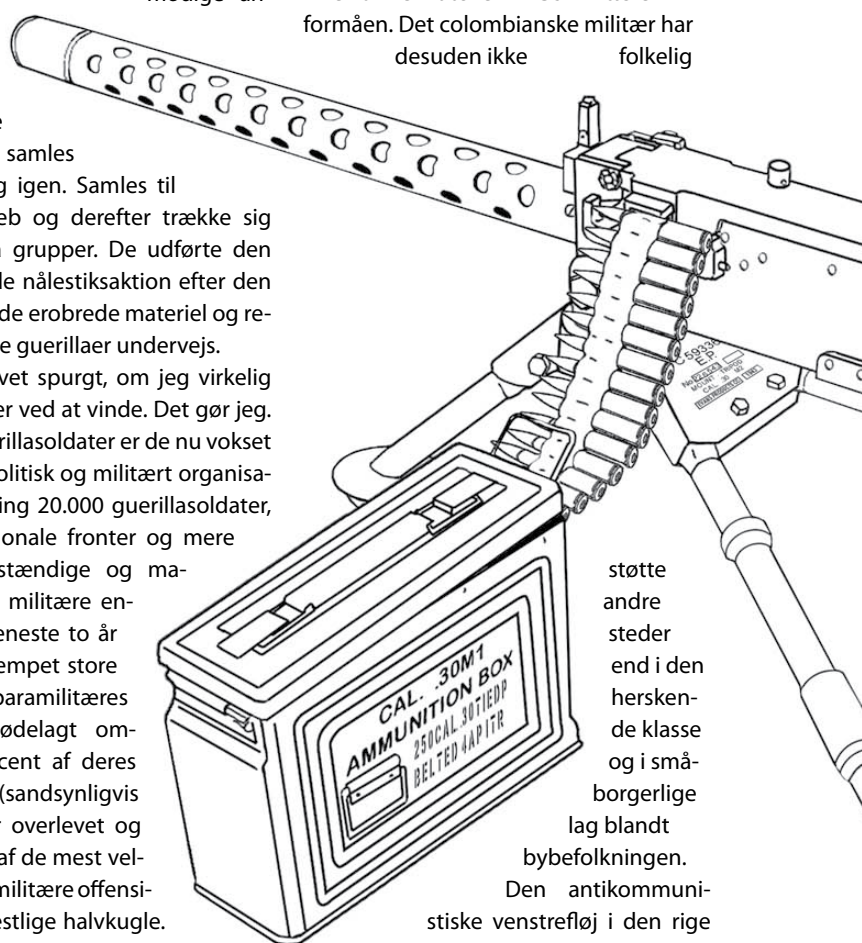
ningen. Det colombianske militær består primært af værnepligtige, som er ledet af korrupte og racistiske officerer, der hader underklassen. FARC består af mennesker fra forskel-

lige befolkningsmæssige baggrunde, og 30 procent er kvinder.

Uden støtte fra det amerikanske luftvåben og ville det colombianske militær ikke kunne matche FARC's militære formåen. Det colombianske militær har desuden ikke folkelig

støtte andre steder end i den herskende klasse og i små-borgerlige lag blandt bybefolkningen.

Den antikommunistiske venstrefløj i den rige verden hævder nu, at FARC har udviklet sig til at være et autoritært monster, som undertrykker befolkningen i samme grad som regeringen. FARC er blevet en slags kriminel organisation, og de forhandler ikke i god tro. Det er et klassisk eksempel på, at venstrefløjen falder for mainstream-pressens bagvaskelser. Venstrefløjens fald er hjulpet godt på vej af den borgerlige højrefløj og af moralsk imperialisme: Den mest bekvemme moral for de velbjergede i imperialismens højborg, som aldrig har oplevet krig, og

som aldrig bliver trætte af at fortælle alle de brune mennesker, hvad det rigtige er at gøre.

FARC indgik i 1984 en våbenhvile og dannede samtidig partiet Unión Patriótica (UP), som skulle stille op til de kommende valg. Omkring 4.000 medlemmer af UP blev derefter myrdet af dødspatruljer. Det var FARC's flirt med den borgerlige højrefløj. FARC er nu i krig, og især efter 1984 forstår de krigens barske logik.

I 2002 blev det colombianske militær beordret ind i den demilitariserede zone, hvor fredsforhandlinger mellem FARC og regering havde fundet sted. Herefter løb deres offensiv ud i sandet. Samtidigt

indledte paramilitære styrker en barbarisk kampagne mod civilbefolkningen i området omkring byen Bojayá. Det colombianske militær sikrede adgangen til området for de paramilitære. De

paramilitære blev dog mødt af en overraskende modoffensiv fra FARC, som dræbte over 500 paramilitære og selv mistede omkring 130 guerillasoldater, primært på grund af beskydning fra det colombianske luftvåben, der kom de paramilitære til undsætning.

De paramilitære søgte ind i byen Bojayá, hvor de gik i stilling ved siden af et sundhedscenter og kirken.

FARC affyrede en mortérgranat, som ved et uheld ramte kirken, hvor civile havde søgt tilflugt. Mange blev dræbt.

Da dette først kom frem i medierne, blev det ikke fortalt, at der havde været kamphandlinger mellem FARC og de paramilitære. Der blev ikke fortalt om

”MAN KAN IKKE FORSVARE SIG MOD EN ANGRIBENDE HÆR FRA EN MORALSK STYRKEPOSITION.”

de paramilitæres angreb på civile i området. Regeringshærens medansvar blev ikke omtalt. De paramilitæres taktiske nederlag kom ikke frem. FARC's mortérangreb, som ødelagde kirken og dræbte de civile, blev ikke udlagt som utilsigtede tab af liv i forbindelse med kamphandlinger, men derimod som en massakre begået af FARC.

FARC indrømmede den forfærdelige fejl, sådan som de altid har gjort det i lignende situationer. FARC har studeret den myrdede revolutionære Amílcar Cabral fra Cape Verde, som advarede kammerater mod at ”dække over vanskeligheder, fejl og svigt”.

Våben og militært udstyr bliver automatisk udleveret til en regeringssoldat, hvor i mod en oprører må erobre disse ting på slagmarken, eller i nogle tilfælde lave dem selv, som fx de mortérgranater, FARC anvender. Det er naturligvis ikke perfekte eller standardiserede våben.

Alle guerillasoldater er rekrutteret fra de områder, hvor guerillaen opererer, og de er trænet og uddannet med de evner og resurser, der nu engang er til rådighed. Der skal findes erstatninger for de, der falder i kamp. Det gælder såvel kamptropper, som forsynings tropper, sundhedspersonale og officerer. Guerillasoldaterne vil uundgåeligt være mennesker med forskellige medfødte evner, forskellige grader af bevidsthed og motivation, forskellige karaktertræk, og de vil opføre sig på forskellige og uforudsigelige måder. De vil aldrig komme til at handle ud fra et fuldstændigt overblik over situation, oppefra og ned. Og situationerne nede på bunden vil aldrig være fuldstændigt klare for ledelsen i toppen, og slet ikke for de, der står helt udenfor den væbnede konflikt.

I sidste ende vil det ikke være enkelte, hverdagsagtige udslag af overbeslutsomhed, som afgør hvem, der vinder krigen. Det vil over tid være en række andre faktorer, som er afgørende, herunder i hvor

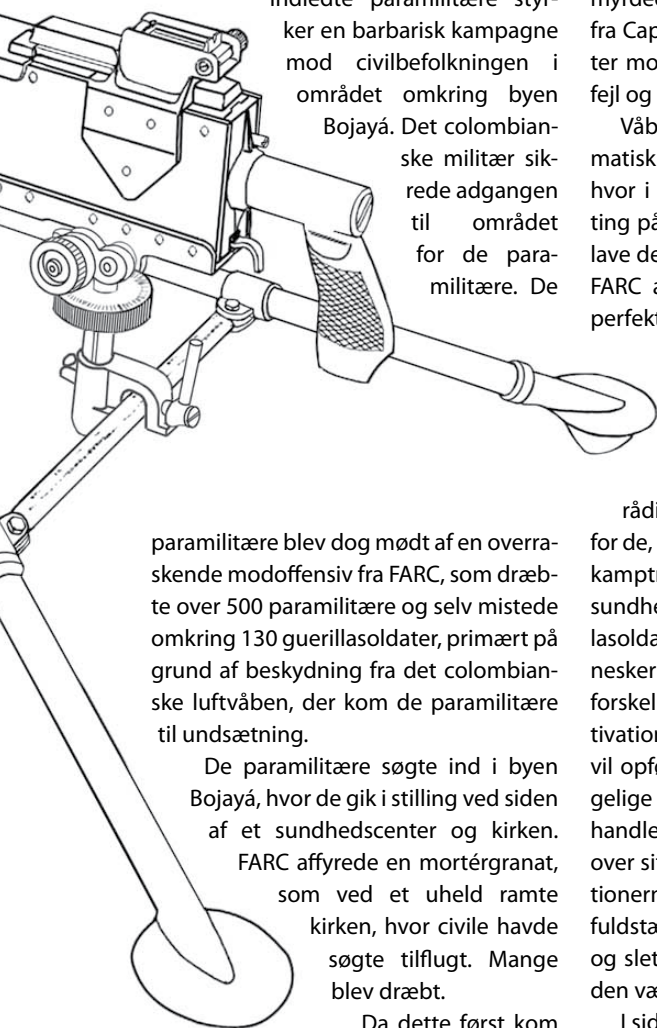
høj grad organisationens politiske program hænger sammen, strategien, disciplinen, handlekraftigheden og fleksibiliteten, resurserne, kvaliteten af de militære efterretninger, de forskellige taktiske kampformers egnethed, ledelsens evner, og sidst men ikke mindst - selve størrelsen af organisationen.

Når vi vurderer venstrefløjens væbnede kampe rundt omkring i verden, er det værd at huske Shermans ord om at ”krig er grusomhed og kan ikke forfines”. (Sherman var general for Nordstaterne i den Amerikanske Borgerkrig 1861-65, red.) Ingen ordentlig officer vil nogensinde træffe beslutninger ud fra fredstidens etiske målestok. Enten er kampen en krig værd, eller også er den ikke. Det er enten eller. Det er det politiske mål, som er alt-afgørende. Det er ikke anerkendelsen fra pacifister i imperialismens højborg eller fra de borgerlige medier, der er det vigtigste. Og heller ikke velsignelsen fra de, der burde være allierede, men som ikke er der, og som ikke kan forstå de nødvendigheder, der nogle gange fører til forfærdelige fejl og endda til forbrydelser.

Så jeg vil sige følgende om zapatisterne og FARC. Når det kommer til stykket, er forskellen mellem de to - bortset fra hvem, der bliver billigt og hvem der bliver fordømt af de, der står udenfor konflikten - at den ene er ved at vinde, og den anden er ved at tabe. Grunden er, at den ene forstår krigens barske logik og den anden gør det ikke. 🌐

Oversat af Anne Rehder. Denne tekst er et bearbejdet uddrag fra Stan Goff's bog Full spectrum disorder – The military in the new American century.

Den tidligere elitesoldat Stan Goff er blandt de mere usædvanlige stemmer blandt USA's progressive forfattere. Gennem 26 år i det amerikanske militær har han deltaget i en række invasioner af lande som Vietnam, Haiti og Somalia, og han har trænet colombianske soldater til at kæmpe mod FARC-guerillaen.

KLIMA-KOLONISERING

Af Tim Forsyth og Zoe Young

I de grønne NGO'ers klimatango med mellemstatslige embedsmænd er det tydeligt, hvem der ender med at føre an. I det følgende analyserer Tim Forsyth og Zoe Young den nye "grønne" verdensorden, og den CO₂-drevne kolonisering som den medfører.

Ifølge Tony Blair er diskussionen om klimaændringer definitivt slut. Hvem kan anfægte de økonomiske argumenter i Stern-rapporten om klimaforandringerne? Kun nogle få polemikere og et par olie-finansierede videnskabsmænd. Nu kunne den større politiske debat om hvem der skal bære byrden ved at tage ansvar for at tackle problemerne så begynde. Men i stedet ser det ud til, at der er konsensus blandt de globale eliter om, hvor vi skal starte og hvordan vi skal tage udfordringen op - nemlig ved opkøb af CO2-kvoter i syd, så industrien kan for sætte i nord, som om intet var hændt. Betæneligheder og gode argumenter bliver tilsidesat, mens mere markedsvenlige "løsninger" serveres på et sølvfad. Sidste gang de vesteuropæiske og nord-amerikanske grønne NGO'er fik en fod indenfor hos deres regeringer førte det til dannelsen af Verdensbankens Globale Miljø Faciliteter (forkortet på engelsk til GEF). I dag udvikler denne nye "grønne" verdensorden sig for øjnene af os.

Denne verdensorden begrænser mulighederne for en kollektiv revurdering af energipolitik, produktion og forbrug. Der er ikke plads til at udfordre de politiske antagelser eller mønstrene i investeringerne i den offentlige energi-infrastruktur. Mainstream i klima-diskussionen fokuserer i stedet på marginale opfindelser som fx nye elspare-pærer. Men lige så længe den kapitalistiske økonomiske vækstlogik ikke udfordres virker det næppe sandsynligt, at storforbruger samfundene i nord skifter udviklingsspor.

De oprindelige mål

I følge den første vurdering i 1990 fra FNs klimapanel skulle udledningen af drivhusgasser reduceres med 60 procent i

forhold til det daværende niveau for at forhindre ødelæggende klimaforandringer. I 1999 sagde Greenpeace, at det kun kunne forsvares at udnytte ca. 25 procent af de resterende fossile brændstoffsressourcer. New Economics Foundation bemærkede i 2006, at det ville forudsætte et fald i efterspørgslen på olie, der var fem eller seks gange større end det fald, som oliekriserne i 1970'erne resulterede i.

Lagrene af hydrocarbon, som det er profitabelt at udvinde (under de nuværende prisforhold) er mere end nok til at forårsage drivhusgaskoncentrationer, som er omkring det dobbelte af de 450 ppm, som er blevet fastsat som det ansvarlige og sikre niveau, vi skal holde os under.

Hvis regeringerne skulle følge rådene fra alle disse eksperter, så skulle de nok lytte mindre til storindustriens ønsker og se mere på de udregninger for hvor meget olie, kul og gas som forsvarligt kan udnyttes, og så fordele disse energiresourcer til at dække vores alle sammens basale behov: Mad, husly, varme, frisk vand, sundhedspleje, sikkerhed og et minimum af underholdning og rejsemuligheder til alle.

Men Kyoto-protokollen er den vigtigste internationale aftale, der skal imødegå truslen fra de menneskeskabte klimaforandringer. Hvis du læser medier som BBC News' hjemmeside og avisen The Independent kan man få det indtryk, at opbakningen til Kyoto er en slags lakmusprøve på ens klimaansvarlighed. Men hvad vil Kyoto egentlig betyde, hvis den blev fuldt ud implementeret? Den blev underskrevet i 1997 og trådte i kraft i 2005, og de industrialiserede lande, som har ratificeret aftalen, er forpligtet til at reducere deres CO2-udledning med kun 5,2 procent inden 2012. USA og Australi-

en har trukket sig ud, og der er kun nogle få europæiske lande, der ser ud til at nå deres mål.

Minimale reduktioner

Debatten om hvordan selv disse minimale reduktioner kan nås er knap begyndt. Det ser ud til, at det er op til forbrugere at rede det hele ved at købe sparepærer og vedvarende energi - eller måske opkøbe CO2 kvoter fra industrien. Men eksport- og toldregler gør det forsat profitabelt for store virksomheder at fragte flere og flere varer på tværs af kloden i deres jagt på nye markeder og komparative fordele, og offentligt finansierede internationale institutioner som Verdensbanken investerer milliarder af dollars i udviklingen af olie og gasindustrien - ofte meget mere end de investerer i energieffektiviserende tiltag og vedvarende energi.

Mere radikale kræfter har ikke andre effektive politiske rum end gaden, hvor vi skal udfordre elitens ønske om økonomisk vækst - koste hvad det vil. Man finder hele tiden på nye "midlertidige mekanismer" designet til "at gøre noget" og samtidig bevare det politiske status quo. Løfte efter løfte viser sig hurtigt at være lige tomme, mens stadig mere skinnende og prangende "løsninger" dukker op.

Handel med tom luft

Den seneste af disse er markedet for CO2 kvoter, som aflad for energislugende syndere. Kyoto-aftalens "fleksible mekanismer" indeholder en såkaldt "udledningshandel" mellem industrialiserede lande, der har forpligtet sig til reduktioner. Under dette system har Rusland og Ukraine lov til 0 procents vækst ift. 1990-niveauet, men pga. den afindustrialisering der fulgte efter Sovjetunionens sammenbrud udleder disse lande på nuvæ-

rende tidspunkt 25 procent mindre end i 1990. Derfor kan disse lande nu "sælge" deres uudnyttede kvoter til lande, der så kan fortsætte med at forurene i stedet for faktisk at spare på energien og reducere deres udledning. Kritikere kalder dette problem for handel med varm luft. Takket være disse meget fleksible mekanismer falder energiforbruget - og dermed udledningen af drivhusgasser - altså alligevel ikke.

Andre "klima-venlige" investeringer ses i forbindelse med de ordninger, som kaldes Joint Implementation (JI) og Clean Development Mechanism (CDM). De giver de industrialiserede lande mulighed for at opnå deres udledningsmål ved at investere i vedvarende energi eller plante skov i andre lande. (JI gælder investeringer mellem industrialiserede lande og CDM involverer investeringer fra nord til syd).

Ideen med denne politik er at anspore til udledningsreducerende investeringer der, hvor det bedst kan betale sig. Denne logik er i en hvis udstrækning god nok, men den kan kritiseres for at springe over, hvor gæret er lavest. Uheldigvis er mange af disse projekter virkeligt dårligt monitoreret, og hvem ved hvad der sker efter den indledende overvågede fase er ovre. At binde kulstof i jorden eller beplantning er ikke så lige til og kræver hurtigt voksende træer; typisk monokulturer, der kræver masser af vand, gødning og pesticider for at overleve med alle de negative sociale og miljømæssige konsekvenser, der følger heraf.

Nogle kritikere hævder, at gevinsten ved skovbeplantning er overvurderet, fordi fredning eller ny skovbeplantning i et område kan føre til et hårdere pres på skovene i andre områder. Det er hel-

ler ikke altid helt klart, om de involverede firmaer har de fulde rettigheder til landområdet - fx i Brasilien hvor ejerskabet til jorden har været et vigtigt stridspunkt siden tiden under diktaturet og den oprindelige kolonialisering.

Ny modstand

Disse emner har fremprovokeret stærke følelsesmæssige reaktioner og stor folkelig modstand. En klima-forhandler fra et afrikansk land fortalte vredt tilhørende til et møde i London, "Vores lande er ikke toiletter for jeres udledninger!" Bønder, økologer og fagforeningsaktivister i Sydafrika har dannet netværket "Alarm mod den grønne ørken" der arbejder mod at store landområder udlægges til CO₂-bindende plantager.

Nogle af de politiske intentioner bag at binde CO₂ i beplantning er ret klarer. Miljøskribenten, Larry Lohmann, citerede en embedsmand fra det amerikanske energiministerium for at sige, "Plantning af træer [red. i andres lande] vil tillade USA at fortsætte sin energipolitik uændret frem til 2015". Uanset om bemærkninger som denne er rigtige eller forkerte, så skaber de reel frygt for, at de mere industrialiserede lande ikke er interesserede i at bekæmpe klimaforandringerne eller i at anspore til "udviklingsvenlige" investeringer i Syd. Flere kritikere mener, at CO₂-skovfredning er "CO₂-kolonialisme". Nogle regeringer i Syd, navnlig Costa Rica, har budt skov-projekterne velkomne. Og deres potentiale for at skabe bedre livsgrundlag i landområder eller den rolle de kan spille i klimapolitik, skal da ikke helt afvises, men skove skaber i sig selv ikke reelle forandringer.

I slutningen af Al Gores flim "En ubekvem sandhed" oplister han 10 simple

forslag til handling. De indbefatter mindre forbrug af varm vand, mere genanvendelse, mindre bilisme og plantning af træer, og det sidst nævnte råd forklares med at "et enkelt træ absorbere et ton CO₂ i løbet af dets levetid". Men nogle af de lidt ældre læsere husker måske kampagnen "Plant et træ i 73" - og hvis det ikke stoppede klimaforandringerne dengang, hvorfor skulle det så gøre det nu?

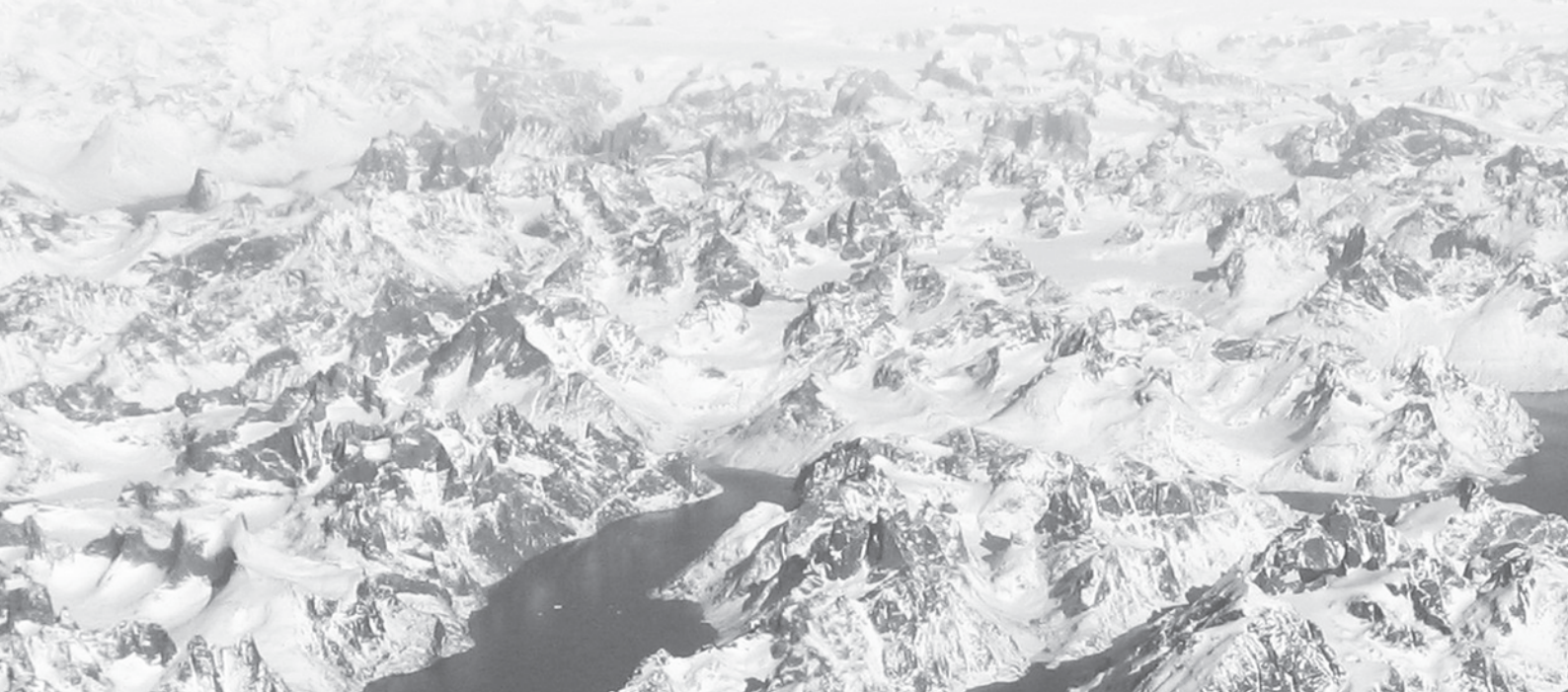
Er det Kinas skyld?

Lester Brown fra Worldwatch Institute sagde i 2005: "Hvis de [Kina] forbruger den masse mængde papir som os [i USA], ville de forbruge dobbelt så meget papir, som verden producerer i dag. Der forsvandt verdens skov. Hvis kineserne så havde tre biler pr. fire indbyggere - sådan som vi har i USA i dag - ville de have en bilpark på 1.1 mia. biler. Til sammenligning er der 800 mio. biler i verden i dag."

Det er indlysende, at Kinas politik vil være af afgørende betydning. Men at give indtryk af, at dette land er problemet, er det samme som at sige, at industrialisering kun er for de rige lande.

Vestlige regerings klimapolitik burde stoppe med at vurdere resultaterne ud fra reduktionen i udledningen af drivhusgasser. At forsøge at reducere hypotetiske koncentrationer uden at forstå de lokale betydninger af disse projekter underminerer den politiske enighed, som er nødvendig for at komme videre.

Det samme problem opstår i Stern-rapporten, der ligesom så mange andre økonomiske fremskrivninger, bruger en høj "diskonteringsrente" til at beregne de fremtidige omkostninger ved nutidens klimaforandringer [red. hvorved vægtes fremtidige problemer lavere end kortsigtede hensyn]. Det antages, at der er over-

ensstemmelse mellem effekten af klimaforandringerne på forskellige befolkninger og overser på den måde, at lapeløsninger kan skabe andre problemer. Ansete personer som Nicholas Sterne burde rådes til at stoppe med at betragte klimaforandringerne som en global fare, som skal løses ved generelle reduktioner i energiforbrug og drivhusgas-udledning og i stedet finde mere retfærdige løsninger, som reducerer virkelige menneskers fare for at leve i elendighed.

Bestyrelsen for CDM har ofte argumenteret med, at investeringer i industriel teknologi er at foretrække fremfor simpelthen at isolere CO₂. For eksempel har mange virksomheder søgt finansiel støtte under CDM til at brænde methan-gas fra lossepladser (Methan vurderes til at være 23 gange farligere for klimaet end CO₂, og ved afbrændingen omdannes methangassen til CO₂), men kritikere fastslår, at afbrænding forhindrer at gas-sen bruges til at afhjælpe lokale varme- og elektricitetsproblemer. Under Kyoto-aftalen er der ingen åbenlyse incitamenter til at gøre noget sådant. Derimod skal alle CDM-projekter give et afkast på 2 procent til en "Adaptationsfond". Penge som skal bruges til langsigtet udvikling så som at begrænse sårbarheden overfor vandstandsstigninger. Nogle mener, at denne fond er for lille, andre mener at den i virkeligheden ikke er til for at gøre CDM-projekterne mere bæredygtige, men i stedet er en slags skat på klimainvesteringerne.

Endelig er realismen i forhold til virkningen af de nationalt reduktionsmål vigtig. Mange Kyoto-støtter føler, at aftalen er nyttig, fordi den juridisk binder regeringer til at reducere udledningerne. Men nogle regeringer - notorisk USA under

George Bush - har trukket sig ud med den begrundelse, at målene ikke overholdes af alle lande. Under Bill Clinton var USA helt central i forhandlingerne, der fastlagde de vage mål og de "fleksible mekanismer", som gør det umuligt at måle om reduktionsmålene overholdes. Vigtigst af alt, så vil hurtigt industrialiserede lande som Kina og Indien måske slet ikke indvillige i at reducere deres udledninger.

Romantiske visioner

Mange virksomheder og NGO'er underholder stadig med romantiske visioner om, at binding af CO₂ i ny skov vil erstatte den tabte regnskov, og indfri politiske - snarere end videnskabelige - fastlagte nationale mål som det eneste effektive middel til at reducere udledningerne. Men i stedet for at idealisere disse, så skulle regeringerne måske pålægge industrien og forbrugerne at skaffe den nødvendige mængde af deres energiforbrug fra vedvarende kilder og forbedre energieffektiviteten. Sådanne mål ville fremme innovation og nye investeringer, som reducerer omkostningerne ved den renere teknologi på længere sigt. På baggrund af at olieproduktionen netop nu topper (eller måske har den faktisk gjort det) sagde et medlem af FNs klimasekretariat under private omstændigheder, at "Klimaforandringerne er som gud - hvis de ikke fandtes, så ville vi være nød til at opfinde dem". Det afspejler den kritiske nødvendighed af skiftet i energipolitik og investeringer, som truslen fra klimaforandringer skal, eller skal kunne, fremprovokere.

Hvorfor skal regeringer, der antageligt vil befolkningen det bedste, fastholde økonomiske analyser og miljøpolitik, som forudsætter og reproducerer den mest

brutale og grådige sider af vores natur, og derved undgå store nødvendige forandringer for at tilpasse vores samfund til en verden med begrænsede ressourcer? Hvor er troen på, at menneskeheden kan samarbejde om at tilpasse og finde mere retfærdige løsninger på kollektive problemer?

I stedet for at opfinde "løsninger" på klimaforandringer, der kun virker indenfor det selv samme markedssystem, som førte os ind i denne blindgyde, så ville det være bedre helt at lade være. Som art har vi bestemt opfindsomheden til at få vores regeringer til at føre en politik, der ikke påtvinger de fattige og mindst tilpasningsdygtige lande nye problemer for at opretholde storindustriens rekordoverskud. I stedet burde vi hjælpe alle borgere til at leve mere bæredygtige og behagelige liv og accepterer, at debatten om ansvaret for truslen fra klimaforandringer ikke er forbi, men at den kun lige er startet. 🌐

Tim Forsyth er forfatter og underviser på London School of Economics. Han er forfatter til bogen International Investment and Climate Change, Earthscan, London, 1999. Zoe Young er freelance researcher, forfatter og filmskaber. Hun er forfatter til bogen A New Green Order? The World Bank and the Politics of the Global Environment Facility, Pluto, London, 2002. Artiklen er oversat af Lars Gaardsøe

Læs mere på:

<http://www.carbontradewatch.org>

<http://www.sinkswatch.org>

<http://www.newgreenorder.info>

KOLONISERINGEN AF GRØNLAND

Af Sascha Iversen

Handel og monopol på markedet er en af to hovedårsager til koloniseringen af Grønland. Den anden hovedårsag var Hans Egedes ønske om at kristne grønlænderne. Dette lå i forlængelse af pietismens ønske om at kristne alle hedninge. For at Egede kunne finansiere en mission på Grønland, var han nødt til at støtte sig til den voksende, handelsklasse i Bergen. De dannede et handelskompagni og for at få hjælp fra den danske konge, lokkede Egede med et handelsoverskud på 300 %. Af kongen fik Egede og handelsselskabet konkurrencefordele, såsom toldfrihed og monopol. Bergenskompagniet krakkede dog allerede i 1726, hvorefter handelen blev varetaget af andre kompagnier indtil regeringen i 1774 overtog handelen og oprettede statsmonopol. I 1776 kom Den Kongelige Grønlandske Handel i gang og med monopolet forbød den danske stat udenlandske handelskompagnier at handle med grønlænderne. Med monopolet blev de danske handelsinteresser varetaget.

Fra begyndelsen af koloniseringen var handelen og missionen altså tæt knyttet, idet handelen udgjorde eksistensgrundlaget for missionen. Men der var også modsatrettede interesser mellem handel og mission. Missionen havde nemlig brug for en bosætningsstruktur, der krævede, at folk boede tæt sammen omkring missionsstederne, mens handelen krævede en mere spredt. Dette førte til

lange kørende konflikter, som endte med at tilgodese handelen. Desuden indførte den danske stat, som før nævnt, handelsmonopol i Grønland for at beskytte de danske interesser mod konkurrence. Et af formålene med dette var, at grønlændernes produktionsform, som dannede grundlaget for handelen og en direkte økonomisk udbytning, ikke blev ødelagt. Men kolonisationen førte i sig selv til ændringer i produktionsformen, bl.a. på fangstområdet. For eksempel var det primære erhverv ved starten af koloniseringen hvalfangst, men efter at antallet af hvaler var blevet betydeligt reduceret, efter en overudnyttelse, blev det primære erhverv sælfangst. Da sælfangst i højere grad var en individuel produktion, blev det lettere for handelsfolkene at opdele fangerne i gode og dårlige fangere. Fangerne blev opdelt i 3 klasser ud fra hvor dygtige de var og hvor "omsætningen" før blev fordelt kollektivt, blev også den nu fordelt individuelt. Denne individualisering kan også ses som en ideologisk påvirkning. Den ideologiske påvirkning kom dog ikke kun fra handelen, men i høj grad også fra missionen.

På grund af påvirkningen gennem handel, mission og diverse statslige forordninger, som førte til ændringer i den grønlandske produktionsmåde blev grunden til et klassesamfund lagt, med danskerne som overklasse. Grønlændere blev ansat ved missionen og handelen

og blev afhængige af at sælge deres arbejdskraft til kolonisatorerne. Samtidig blev grønlændernes egen infrastruktur ikke udviklet, da dette ikke var i danske interesser. Mangelen på udviklingen af infrastrukturen skabte et afhængighedsforhold til den danske kolonimagt. Et afhængighedsforhold, der eksisterer den dag i dag.

En af de teoretikere, som har set på koloniernes afhængighedsforhold til kolonimagten ud fra kapitalismens udvikling, er Samir Amin. Hans teori er skabt på baggrund af de afrikanske kolonier, men er egnet til at overføre til udviklingen i Grønland.

Ifølge Amin må imperialismen betragtes som et forhold mellem centerkapitalistiske (kolonimagten) og periferkapitalistiske (kolonien) lande. Hovedvægten i analysen lægges på de perifere samfunds underudvikling. Underudviklingen af disse samfund betragtes som en følge af kapitalismens udvikling i de industrielt avancerede lande. Underudvikling og udvikling ses som produkter af det samme historiske forløb, af en integreret historisk udvikling. Det nye i teorien er, at koloniens funktion ikke længere kun ses som sekundær.

Amins underudviklingsteori er teorien om den globale kapitalakkumulation, om relationerne mellem center og periferi, set sammenhængende og ikke adskilt. Kernen i problemet om den globale ka-

pitalakkumulation er værdioverførslen fra periferien til centeret. Dette adskiller sig fra den marxistiske teori, som er udviklet indenfor rammen af den kapitalistiske produktionsmåde, og er en teori om overgangen fra europæisk feudale formationer til centerkapitalisme (eurocentrisme). Amins teori opererer med de kapitalistiske samfundsformationers indbyrdes relationer, nemlig forholdet mellem centerkapitalistiske formationer og periferkapitalistiske formationer.

Centralt for Amin, er den manglende integration af de kapitalistiske sektorer i de perifere samfund, og sammenkoblingen af kapitalistisk og før-kapitalistisk produktionsmåde.

Dette manifesterer sig bl.a. i en ujævn produktivitet mellem sektorerne, i det økonomiske systems usammenhængende struktur, samt i afhængigheden af udlandet. Dette er forårsaget af den imperialistiske proces.

Hvor udviklingen af kapitalismen i Danmark skyldtes indre årsager, skyldtes det i Grønland ydre, kolonimagten påtvinger kolonien kapitalismen. Samtidig bliver de industrier, der bliver skabt i periferien ikke udviklet og prioriteret på samme måde som i centeret pga. manglende investering. Dette gør, at de bliver komplementære og ikke-konkurrence dygtige. Investeringerne sker i stedet i servicesektoren, hvor der ikke produceres. Der in-

vesteres hovedsagligt i eksportsektoren. Dette står i skarp kontrast til centeret, hvor arbejdspecialiseringen er partiel (delvis). Det vil sige, at der både produceres et hjemmemarked og et udenlandsk marked og at der investeres kapital i alle produktionsgrene. I periferien skabes der industrier, der udelukkende producerer til eksport. Arbejdspecialiseringen er dermed absolut.

Gennem varebytte og kolonihandel udvikledes Grønlands økonomiske struktur som komplementær til Danmarks. I praksis betød dette at danskerne besad al autoritet, da de gennem opkøb bestemte, hvad der skulle fanges og fastsatte prispolitikken. Prispolitikken gik ud på at afsætte de danske varer relativt billigt, hvilket gav et stort afsætningsmarked, som medførte, at man kunne legitimere, at de grønlandske produkter blev købt ret billigt. Råstofferne blev sendt til Danmark til forarbejdning og profitten høstet der.

Der hvor Grønland/Danmark ikke passer ind i Amins optik er vedrørende handelsmonopolet. Hvor afrikanske lande blev inddraget i konkurrencekapitalens epoke omkring 1800-tallet, varede det danske handelsmonopol i Grønland helt op til 1950. Efter monopolet og ved åbningen af privatkapitalen, skete der ikke de store ændringer i.f.t. den økonomiske struktur. Industrien blev dog udbygget, men var stadig hovedsageligt fokuseret på eksport. Men den grønlandske økonomi var (og er) udenlandsk domineret, da den største del af investeringerne blev foretaget af den danske stat, både i infrastrukturen og erhvervslivet. De fleste af disse investeringer fandt sted i Grønlands "naturrigdomme": fisk, malm og olie.

Netop den grønlandske olie er for tiden til stor diskussion. Blandt de fleste politikere og folk i Danmark hersker der en opfattelse af, at Danmark har utvetydigt krav på profitten. Dette viser bare at der ikke er særlig meget, der har ændret sig siden koloniseringens begyndelse. Danmark prøver stadig at profitere på det grønlandske folk og på deres naturressourcer. 🌐

FINGERNE VÆK FRA GRØNLANDS OLIE

Efter fund af olie for 10 milliarder kroner er Grønland lige pludselig kommet på dagsordenen i den danske debat. Desværre er det en debat der omhandler, hvor mange penge den danske stat skal have ud af dette pludselige oliefund. Altså en debat, der slet ikke stiller spørgsmålstegn ved den fortsatte danske kolonisering af Grønland.

Handel og monopol på markedet var nogle af hovedårsagerne til koloniseringen af Grønland, og sådan er det fortsat den dag i dag. I løbet af den over 200 års lange kolonisering har den danske stat udbyttet det grønlandske folk for at styrke dens egne interesser, både indenrigs- og udenrigspolitisk. Nok må være nok!

Vi støtter det grønlandske folks kamp for fuldstændig frigørelse fra Danmark. Her taler vi ikke kun om selvstyre indenfor Rigsfællesskabet, men et fuldstændig opgør med den danske kolonimagt. Derfor mener vi, i Internationalt Forum, at de eneste som skal have del i profitten af de grønlandske råstoffer/naturressourcer, er det grønlandske folk, - ikke den danske stat.

Den Nordatlantiske gruppe i Internationalt Forum

Udtalelsen er vedtaget på Internationalt Forums landsmøde 2007

AT AD KONN

Vi er i krig. Den 12. september 2001 proklamerede USA's præsident, George W. Bush, at USA var i krig mod den globale terrorisme. Det har siden stået lysende klart, at han mente det. Krigen har ikke kun fundet sted som spredte træfninger eller isolerede militære aktioner, den har vist sig at udgøre en særlig styremåde. Der er sket forandringer i både basis og overbygning efter, at den såkaldte 'krig mod terror' blev indledt. Krigen har således ikke blot været en rent militær affære, den har haft konsekvenser for hele samfundet.

Krigen kom ikke ud af det blå. Den har nemlig været synlig op gennem 1990'erne i Irak, Kosovo, Colombia, Panama, Somalia, Rwanda, Tjetjenien, men først og fremmest i Israel, der har fungeret som en art laboratorium for udviklingen af det nye paradigme, ifølge hvilket krig er statens naturlige eksistensform. I Mellemøsten har et stadigt mere militariseret Israel fungeret som spidsspyds for det nye paradigme og har effektivt forhindret ethvert arabisk forsøg på at udvikle økonomisk og politisk autonomi. Den store masse af palæstinensiske flygtninge-proletarer har fungeret som stopklods for udvikling af en i forvejen opløst arabisk verden. Den intensive militære kontrol – sikkerhedskontroller, destruktion af palæstinensiske boliger, nedrivningen af landsbyer, bombardement af huse, likvideringer, opførelsen af nye bosættelser og konstruktionen af et stort motorvejssystem reserveret til jødiske israelere – der blev en realitet i 1990'erne, udstak kursen, men det var først efter den 11. september 2001, at brikkerne

ADMINISTRERE FLIKTEN

Den arkitektoniske besættelse af Palæstina og krigen mod terror

Af Mikkel Bolt

faldt på plads på en globalt niveau, at fjenden blev synlig. Men i Palæstina har konturerne af dette nye paradigme været synlige i årevis.

Alt forvandles til våben

Som Eyal Weizmans nye bog *Hollow Land: Israel's Architecture of Occupation* tydeligt viser, er dette krigsparadigme blevet testet, afprøvet og forfinet i de besatte områder igennem mere end tre årtier. Efter at have læst Weizmans bog står det klart, at krig ikke længere blot er en række lokaliserbare krige. Det er derimod et kontrolregime, der retter sig mod hele samfundet og gør krig til et permanent vilkår. Det er en af Weizmans konklusioner; en konklusion vi er tvunget til at forholde os til, da dette paradigme har fået global rækkevidde: Krig kan ikke isoleres til militære forhold, men finder sted gennem en bred vifte af forskellige registre som politik, massemedier, lovgivning og arkitektur. Som Weizman viser, har dette været tilfældet i Israel siden 1973, hvor den egyptiske hær brød gennem de israelske forsvarslinier i Sinai. På baggrund af denne begivenhed i 1973 begyndte Ariel Sharon, der på dette tidspunkt var landbrugsminister og formand for regeringens bosættelseskomite, at opføre jødiske bosættelser rundt omkring på Vestbredden. Bosættelserne blev opført som led i et urbant forsvarssystem, der skulle beskytte den israelske stat mod invasion. Som Sharon forklarede det på det tidspunkt: "Ved ethvert angreb skal vores forsvarslinier kunne opretholdes af et begrænset antal styrker, der samarbejder med civile befolkningsgrupper, hvis rolle

det er at bevogte vores grænse, sikre veje og kommunikation osv." Krig og politik smeltede således sammen i skabelsen af rum. I denne proces blev alle sfærer af menneskeligt liv militariseret: familiehus og campingvogne blev eksempelvis til regulære krigsinstrumenter, der supplerede tanks, idet de sikrede vigtige strategiske bjerge og andre lokaliteter.

Som et svar på den traditionelle militære forsvarslinies utilstrækkelighed – den havde ikke forhindret de egyptiske styrker i at trænge ind i Israel – opfandt Sharon en ny militær diskurs, der integrerede civile bosættelser i beskyttelsen af nationens grænser. Som Weizman skriver: "I hænderne på Sharon, hans tilhængere og kolleger, blev arkitektur og planlægning præsenteret som en fortsættelse af krig med andre midler. [...] Krigen var kun forbi, fordi den nu var overalt." Det er dette skræmmende scenarium, Weizman viser os, idet han beskriver, hvorledes den israelske stat i mere end 35 år har udhulet Palæstina gennem en skånselsløs kolonial politik, hvor alt – naturressourcer, huse og landskabet – forvandles til våben. Som Weizman skriver, kan arkitektur, infrastruktur, byplanlægning og krig ikke adskilles i de besatte områder. Arkitektur og urbanistik spiller på forskellige måder en væsentlig rolle i Israels kolonisering af de besatte områder.

Det er denne måde at koncipere rum og arkitektur som elementer i militære operationer på, der er emnet for *Hollow Land*. Weizmans bog giver os en fascinerende og foruroligende analyse af den fysiske besættelse og kolonisering af Palæstina og viser, hvorledes planlægning

og arkitektur er blevet taktiske redskaber og berøvelsesinstrumenter i kampen om de besatte områder. Som han viser, tager besættelsen også form af brugen af bestemte bygningsdele og arkitektoniske former, der ikke blot maskerer besættelsen, men legitimerer nye bosættelser og inddragelse af palæstinensisk jord. Brugen af disse former og dele går hånd i hånd med den ubarmhertige destruktion af palæstinensiske hjem, kvarterer og hele landsbyer. Besættelsen skjules gennem brugen af et arkitektoniske sprog, der forsøger at iscenesætte de besatte territorier som israelske. I besatte områder uden for Jerusalem benyttes der således bestemte byggematerialer, der får det til at se ud som om, nye bygninger opført af den israelske stat er en naturlig del af byens organiske vækst. Konklusionen er klar: arkitektoniske såvel som bygningsmæssige detaljer, organiseringen af og formen på bosættelser hænger uløseligt sammen med den israelske stats kolonisering af Palæstina.

Æstetisk tiltalende besættelse

Gennem en detaljeret præsentation beskriver Weizman eksistensen af de utallige og ofte usynlige sikkerhedsapparater, der er blevet etableret i de besatte områder, og som sikrer de israelske sikkerhedsstyrker noget nær total kontrol med områderne på jorden, i luften såvel som underjordisk. Hvert af bogens kapitler analyserer de forskellige sikkerhedsmekanismer, som den israelske hær og regering bruger i kampen om de besatte områder: bosættelser, befæstninger, checkpoints og mure. Weizman beskriver

“Taktikken med at bevæge sig gennem mure indebærer at man ikke blot ser på byen som sted for krigshandlinger, men som et medium for krig – et fleksibelt, næsten flydende materiale, der altid er kontingent og i bevægelse.”

dermed de forskellige spatiale mekanismer, som opretholder og forstærker besættelsen. Hvis man tror, at det at bygge er en neutral aktivitet, så må man tro om efter at have læst Weizmans skarpe kritik af den israelske stats brug af arkitektur i koloniseringen af Palæstina. Arkitektur og politik er snævert forbundne og Weizman argumenterer overbevisende for umuligheden af at skelne mellem dem. Undervejs får han rettet en hård kritik mod israelske arkitektur og byplanlæggere for at udstyre en undertrykkende besættelsespolitik med et skin af god smag, idet de besatte områder med arkitekternes hjælp forvandles til israelsk hjemland, hvorved besættelsesprojektet naturaliseres, og bosættelserne kommer til at fremstå som en organisk og naturlig del af Israel. Selvom de prætenderer ikke at være involveret i et brutalt politisk koloniseringsprojekt, har generationer af israelske arkitekter og byplanlæggere ifølge Weizman et medansvar for koloniseringen af Vestbredden og Gaza, idet de har tegnet bosættelser og gjort disse krigsrum mere funktionelle og æstetiske tiltalende.

Weizman er ligefrem i sin konklusion: “Til trods for de komplekse juridiske, territoriale og byggede virkeligheder, der opretholder besættelsen, så har konflikten om Palæstina været en relativ ligetil proces af kolonisering, fordrivelse, modstand og undertrykkelse.” Han underbygger sin konklusion ved at henviser til en række konkrete tilfælde, hvor den israelske stat har tilegnet sig palæstinensiske naturressourcer: Israel bruger eksempelvis 83 % af vandreserverne på Vestbredden, og arabiske israelere tjener ca. 40 % mindre end jødiske israelere gør. Selvom den israelske re-

gering forsøger at holde udvidelsesprocessen ude i strakt arm, og gør hvad den kan for ikke at fremstå som den egentlige drivkraft, så er der ikke nogen tvivl om, at alle israelske regeringer siden 1973 har set det som deres mission at etablere stadig flere bosættelser og forhindre etableringen af en levedygtig palæstinensisk stat. Weizman viser, hvorledes det har været muligt at opretholde og intensivere denne proces gennem komplekse juridiske procedurer, hvorved staten kan beslaglægge palæstinensisk jord, der ikke er privatejet. Det der umiddelbart fremstår som en praktisk foranstaltning til at forøge landbrugsproduktionen, er i virkeligheden et forsøg på at appropriere palæstinensisk land. Evnen til at hindre palæstinensiske bønder adgang til vand accelererer yderligere berøvelsesprocessen, hvor flere og flere jordlodder kommer under israelsk kontrol. Der er ifølge Weizman ikke tvivl om, at vi har at gøre med et bevidst israelsk forsøg på at fragmentere de besatte områder. Udtalelser fra ledende israelske politikere efterlader da heller ingen tvivl om dette, som Sharon udtalte i 1998 efter forhandlinger med de palæstinensiske myndigheder: “Alt det vi ikke snupper, går til dem.”

Den ‘glatte’ krig

Noget af det mest fascinerende ved Weizmans bog er hans analyse af det israelske militærs forsøg på at gentænke krig ved hjælp af begreber og greb hentet fra poststrukturalistisk filosofi og moderne kunst. Ifølge den israelske hærs Operational Theory Research Institute (OTRI), der ifølge Weizman er de primære eksponenter for forestillingen om postmoderne krigsførelse, har krig ikke længere at gøre

med erobringen eller indtagelsen af rum, men har at gøre med omorganiseringen af rum. Ved at tage begreber og idéer fra filosoffer som Gilles Deleuze og Georges Bataille og arkitekter som Bernard Tschumi og kunstnere som Gordon Matta-Clark har den israelske hær været i stand til at udvikle en ny forståelse af, hvad

en militær aktion er. Weizman viser, hvordan OTRI bruger begreber som ‘sværm’ og ‘omvendt geometri’, når de beskriver og udfører militære operationer i de besatte områder. Som den tidligere leder af OTRI, Shimon Naveh, udtaler: “Vi ønsker at konfrontere den gammeldags militære praksis’ ‘stribede’ rum med det ‘glatte’, der gør det muligt at bevæge sig gennem rum og krydse grænser og barrierer.” Navehs udtalelse viser, hvorledes Deleuzes forestilling om ‘stribede’ og ‘glatte’ rum hjælper det israelske militær med at gentænke krig ved at tilbyde et sprog, med hvilket det kan tale om krig på en ny måde. Da israelske styrker rykkede ind i Nablus i 2002 forvandlede de det rum, de bevægede sig i, idet de ikke benyttede veje, gader og gyder, men i stedet bevægede sig gennem mure, lofter og gulve. I stedet for at lade det allerede skabte rum diktere sine bevægelser producerede den israelske hær rum og opløste undervejs forskellen mellem indre og ydre, hus og by. “Taktikken med at bevæge sig gennem mure indebærer, at man ikke blot ser på byen som sted for krigshandlinger, men som et medium for krig – et fleksibelt, næsten flydende materiale, der altid er kontingent og i bevægelse.” Krig forvandles på den måde til en form for læseproces, hvor det urbane rum er en tekst, der skal afkodes og dekonstrueres, og hvor huse og vægge er et fleksibelt materiale, man kan overskride i en kontinuerlig krigsoperation. Sådan er den postmoderne krig, hvor soldater infiltrerer rum som skyer i små, løst koordinerede grupper, der kommunikerer med hinanden i et flydende, amorft miljø.

Udviklingen af denne postmoderne krigsmatrix har at gøre med den blandt

israelske politikere og militærfolk meget udbredte forestilling, at Israel-Palæstina-konflikten er uløselig og skal forblive uløst. Ja, at krig faktisk er den ønskede tilstand, der skaber 'muligheder'. Israelske ledere går ifølge Weizman ind for en permanent krigsdoktrin, hvor konflikten aldrig ender, og hvor der ikke findes nogen politiske løsninger. Traditionelle forestillinger om krig og fred giver ikke længere mening i dette scenarium, hvor krig betragtes som en form for konstruktivt kaos. Som Dan Halutz, stabschef i den israelske hær, siger: "Konflikten er uløselig og permanent". Derfor har hæren "gearet sig til operere i et miljø gennemtrængt af konflikt og i en fremtid med permanent vold. [...] Spørgsmålet er ikke 'Hvad er løsningen?' men 'Hvordan lever vi uden en løsning?' I fraværet af begge løsninger – en politisk løsning eller en afgørende militær sejr – administrerer det israelske militær blot konflikten." Resultatet er den undtagelsestilstand, der kendetegner de besatte områder, hvor alt kan ske, hvor attentater regelmæssigt finder sted, hvor huse rives ned, og kontrolposter hele tiden bliver sat op nye steder og derved forhindrer palæstinensere i at dyrke deres afgrøder og besøge familie på den anden side af muren. Palæstinensere bruger timer på at vente ved kontrolposter, mens jødiske israelere hurtigt kan rejse fra en bosættelse til en anden gennem et motorvejs-system i flere niveauer uden nogensinde at skulle se en palæstinenser. Weizman redegør detaljeret for den voldelige og vanvittigt komplekse fragmentering af de besatte områder, der har fundet sted i de seneste årtier. Når man ser et kort over bosættelser på Vestbredden ser derfor nu man et kaotisk territorium, der inden for den nærmeste fremtid formodentlig ikke vil kunne blive til en velfungerende stat.

Men det er selvfølgelig også pointen. Situationen er nu så kompleks, at konflikten ikke kan løses ved at dele territoriet, og at det er kun den israelske regering, der er i stand til at administrere området og løse nogle af de modsætninger, den selv har skabt. Besættelsen præsenteres som en art kriseadministration. Dominansen gøres uforståelig og naturaliseres.

Som Weizman klart viser, er krig ikke længere en kort fase, men en permanent tilstand, krig er ikke noget, man indleder og derefter vinder eller taber. "Krige mellem stater kan vare længe, men de tenderer til at have klart definerede begyndelser og afslutninger. Som kontrast til denne type krig er Israel-Palæstina-konflikten en altid tilstedeværende asymme-

trisk, lav intensiv konflikt mellem en stat og en kvasi-stats aktør. [...] I besættelsen er 'krig' og 'fred' ikke længere dialektiske modsætninger, men smelter sammen i et udvidet kontinuum. Modstanden er voldelig, konstant men sporadisk, pacificeringsmissionerne er ofte brutale og andre gange bureaukratiske. Fred er ikke mulig, og der er ikke nogen afslutning på krigen."

Globalt paradigme

Hollow Land er en vigtig bog, der viser forbindelserne mellem arkitektur og militære operationer, og analysen af Israels funktion som laboratorium for udviklingen af det nye krigsparadigme, der er blevet implementeret globalt med kri-

gen mod terror, gør bogen meget nyttig. Konstruktionen af en mur i Baghdad, der skal adskille suni- og shiamuslimske områder, er blot det mest oplagte eksempel på Israels funktion som avantgarde for denne nye arkitektonisk-militære praksis. Men muren er blot et eksempel på den komplekse sammenkædning af arkitektur og militær, som den israelske stat har udviklet i de besatte områder, og som nu i stadig stigende grad benyttes andre steder. "Den israelske besættelsesarkitektur kan ses som en accelerator for og acceleration af andre globale politiske processer, et *worst case-scenarium* for den kapitalistiske globalisering og dens spatiale biprodukt. Dette 'laboratoriums' videre betydning er, at dominansteknikkerne såvel som modstandsteknikkerne mod dem er blevet udvidet og mangfoldiggjort."

Efter terrorangrebet i 2001 på World Trade Center og Pentagon blev der åbnet for en globalisering af dette krigsparadigme, således, at det nu bruges på globalt niveau i den såkaldte 'krig mod terror'. I overensstemmelse med sin ideologi har den neokonservative bevægelse siden den 11. september 2001 haft travlt med at forkynde USA's herligheder og bekriige den globale terrorisme, hvad det så end er. Invasionen af Afghanistan og Irak er det mest synlige eksempler på denne nye taktik, på dette nye krigsparadigme, hvor de neokonservative desperat forsøger at sikre amerikanske interesser

konfronteret med globaliseringsprocessens accelererede tempo, som opløser tidligere sociale fællesskaber. Den retorik, som man kan høre hos de neokonservative, er ganske afslørende: Der er tale

om en kamp mellem civiliserede kristne og muslimske barbarer. USA og den vestlige verden er truet, ikke fordi vores rigdom og militære magt er en menneskelig skandale, nej fordi muslimer simpelt hen er onde barbarer, der er opsatte på at ødelægge den storslåede civilisation, vi har skabt helt alene. Bush, Sharon og de andre korsfarere som Fogh Rasmussen må stå fast, også selvom de muligvis resulterer i en svækkelse af retsstaten og krænkelse af en række fundamentale rettigheder, samt kontrol med kultur og politik. Vi må gøre os hårde i kampen mod terrorismen.

Vi hører det konstant: Krigen mod terror kræver særlige forholdsregler, fordi terrorismen er en allestedsnærværende trussel. Den kan ramme hvor som helst når som helst. Derfor er det nødvendigt med nye tiltag, der så at sige på forhånd fjerner truslen. Udvidet kontrol og øget opsyn præsenteres som naturlige tiltag i kampen mod denne usynlige fjende, der potentielt er tilstede overalt. Den kan både vise sig som slyngelstater og som hjemmedyrkede terrorister, derfor må vi være på vagt, og tillade en vis udvidelse af statens evne til at registrere og kontrollere. I det nye krigsparadigme bliver statens vigtigste rolle nemlig den at administrere terrortruslen. At skabe sikkerhed er nu statens vigtigste funktion. Derfor kan enhver indskrænkning af den enkeltes frihed altid legitimeres med henvisning til truslen fra terrorismen. Den israelske stat har, som Weizman skriver, i årevis fulgt denne sikkerhedslogik. Siden 1973 har (u)sikkerhed været den israelske stats vigtigste opgave. Truslen kom nu i lige så høj grad indefra som udefra. På det tidspunkt begyndte det palæstinensiske problem at fremstå lige så stort eller større end de problemerne Israel havde med de omkringliggende arabiske nationer. Derfor skete et skifte fra forsvar til sikkerhed. Fra klart definerede grænser og barrierer til en mere flydende konflikt, hvor "faren allerede er indenfor i form af en befolk-

ning, hvori der eksisterer subversive elementer". Sikkerhedsdoktrinen opløser distinktionen mellem 'indre' og 'ydre', og får forskellen mellem militære og politimæssige operationer til at forsvinde. Retsstatens juridiske rammeværk kommer under pres og truer med at forsvinde i denne proces. Weizman kommer med en række eksempler på, at dette sker i de besatte områder. I krigen mod terror er Guantanamo-basen på Cuba selvfølgelig det primære eksempel. Her tilbageholder den amerikanske hær hundredvis af personer, der siges at udgøre en trussel mod den amerikanske nation. Lejren er hinsides juridisk kontrol, og de internerede har ingen juridisk status og er hverken krigsfanger eller kriminelle. De såkaldt 'illegale kombattanter' er placeret i en situation af maksimal ubestemmelighed, og er reduceret til, hvad den italienske filosof Giorgio Agamben kalder, nøgent liv.

Terrortruslens formløse natur forårsager en transformation af den kapitalistiske stat, hvis objekt nu er truslen, som imidlertid er ubestemmelig og altid kommende. Derfor administrerer staten blot konflikten, den dirigerer de komplekse sociale processer. Men som Weizman med al tydelighed viser, sker der det, at staten selv agerer terroristisk og bliver brutal i en sådan situation. Antallet af likvideringer eller 'fokuserede hindringer', som det israelske militær kalder deres aktioner, siger alt: siden Al-Asqa-intifadaen brød ud i september 2001 er 339 palæstinensere blevet dræbt i snigmordsaktioner udført af det israelske militær eller specialstyrker, 129 af disse var uskyldige forbipasserende, der befandt sig på det forkerte sted på det forkerte tidspunkt. ●

Mikkel Bolt underviser i moderne kulturhistorie på København Universitet og har skrevet en række artikler om avantgarde, moderne kunst, terrorisme og ultra lef-tisme.

solidaritet

over grænser mellem oprør

Internationalt Forum er en solidaritetsorganisation, der støtter de folkelige kræfter, som kæmper mod undertrykkelse og udbytning over alt i verden. Det kan være jordløse bønder i Brasilien, oprørere i Colombias bjerge, politiske aktivister i Kurdistan, indianske kvinder i Chiapas eller asylansøgere i Europa.

Som verden ser ud i dag, bliver ressourcerne stadig mere ulige fordelt. Mens rigdommen koncentrerer på færre og færre hænder, lever milliarder af mennesker i fattigdom og elendighed. Polariseringen og undertrykkelsen vokser ikke kun i den såkaldte tredje verden, men også i Europa og USA.

Samtidig opnår de transnationale selskaber større og større politisk og økonomisk indflydelse. Den globale dagsorden sættes på udemokratisk vis især i USA, EU og Japan og i deres loger: FN's sikkerhedsråd, G8, Verdensbanken, IMF, NATO og WTO. Derfor er Internationalt Forum en anti-imperialistisk organisation, der forsøger at bidrage til kampen imod den kapitalistiske verdensorden og for en gensidig solidaritet mellem folk verden over.

**Læs mere
bliv medlem
eller abonnér på GAIA
www.internationaltforum.dk**

Afsender:
Internationalt Forum
Griffenfeldsgade 41
2200 København N

POST B

PP DANMARK

Returneres ved varig adresseændring

